

("Narodne novine – međunarodni ugovori" broj 1. od 02.02.1994.)

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU (RATIFIKACIJI) BEČKE KONVENCIJE O PRAVU MEĐUNARODNIH UGOVORA IZMEĐU DRŽAVA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA ILI IZMEĐU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA

Proglašavam Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici dana 26. siječnja 1994. godine.

Broj:PA4-10/1-94.
Zagreb, 1. veljače 1994.

Predsjednik Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON O POTVRĐIVANJU (RATIFIKACIJI) BEČKE KONVENCIJE O PRAVU MEĐUNARODNIH UGOVORA IZMEĐU DRŽAVA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA ILI IZMEĐU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA

Članak 1.

Potvrđuje se (ratificira) Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

VIENNA CONVENTION ON THE LAW OF TREATIES BETWEEN STATES AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS OR BETWEEN INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

The Parties to the present Convention,
Considering the fundamental role of treaties in the history of international relations,
Recognizing the consensual nature of treaties and their ever-increasing importance as a source of international law,
Noting that the principles of free consent and of good faith and the pacta sunt servanda rule are universally recognized,
Affirming the importance of enhancing the process of codification and progressive development of international law at a universal level,
Believing that the codification and progressive development of the rules relating to treaties between States and international organizations or between international organizations are means of enhancing legal order in international relations and of serving the purposes of the United Nations,
Having in mind the principles of international law embodied in the Charter of the United Nations, such as the principles of the equal rights and self-determination of peoples, of the sovereign equality and independence of all States; of non-interference in the domestic affairs of States, of the prohibition of the threat or use of force and of universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms for all,
Bearing in mind the provisions of the Vienna Convention on the Law of Treaties of 1969,

Recognizing the relationship between the law of treaties between States and the law of treaties between States and international organizations or between international organizations,
Considering the importance of treaties between States and international organizations or between international organizations as a useful means of developing international relations and ensuring conditions for peaceful cooperation among nations, whatever their constitutional and social systems,
Having in mind the specific features of treaties to which international organizations are parties as subjects of international law distinct from States,
Noting that international organizations possess the capacity to conclude treaties which is necessary for the exercise of their functions and the fulfilment of their purposes,
Recognizing that the practice of international organizations in concluding treaties with States or between themselves should be in accordance with their constituent instruments,
Affirming that nothing in the present Convention should be interpreted as affecting those relations between an international organization and its members which are regulated by the rules of the organization,
Affirming also that disputes concerning treaties, like other international disputes, should be settled, in conformity with the Charter of the United Nations, by peaceful means and in conformity with the principles of justice and international law,
Affirming also that the rules of customary international law will continue to govern questions not regulated by the provisions of the present Convention.
Have agreed as follows:

PART I - INTRODUCTION

Article 1

Scope of the present Convention

The present Convention applies to:

- (a) treaties between one or more States and one or more international organizations, and
- (b) treaties between international organizations.

Article 2

Use of terms

1. For the purposes of the present Convention:

- (a) “treaty” means an international agreement governed by international law and concluded in written form:
  - (i) between one or more States and one or more international organizations; or
  - (ii) between international organizations, whether that agreement is embodied in a single instrument or in two or more related instruments and whatever its particular designation;
- (b) “ratification” means the international act so named whereby a State establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;
- (b bis) “act of formal confirmation” means an international act corresponding to that of ratification by a State, whereby an international organization establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;
- (b ter) “acceptance”, “approval” and “accession” mean in each case the international act so named whereby a State or an international organization establishes on the international plane its consent to be bound by a treaty;
- (c) “full powers” means a document emanating from the competent authority of a State or from the competent organ of an international organization designating a person or persons to represent the State or the organization for negotiating, adopting or authenticating the text of a treaty, for expressing the consent of the State or of the organization to be bound by a treaty, or for accomplishing any other act with respect to a treaty;
- (d) “reservation” means a unilateral statement, however phrased or named, made by a State or by an international organization when signing, ratifying, formally confirming, accepting, approving or acceding to a treaty, whereby it purports to exclude or to modify the legal effect of certain provisions of the treaty in their application to that State or to that organization;
- (e) “negotiating State” and “negotiating organization” mean respectively:
  - (i) a State, or
  - (ii) an international organization,

which took part in the drawing up and adoption of the text of the treaty;

(f) “contracting State” and “contracting organization” mean respectively:

(i) a State, or

(ii) an international organization,

which has consented to be bound by the treaty, whether or not the treaty has entered into force;

(g) “party” means a State or an international organization which has consented to be bound by the treaty and for which the treaty is in force;

(h) “third State” and “third organization” mean respectively:

(i) a State, or

(ii) an international organization, not a party to the treaty;

(i) “international organization” means an intergovernmental organization;

(j) “rules of the organization” means, in particular, the constituent instruments, decisions and resolutions adopted in accordance with them, and established practice of the organization.

2. The provisions of paragraph 1 regarding the use of terms in the present Convention are without prejudice to the use of those terms or to the meanings which may be given to them in the internal law of any State or in the rules of any international organization.

Article 3

International agreements not within the scope of the present Convention

The fact that the present Convention does not apply:

(i) to international agreements to which one or more States, one or more international organizations and one or more subjects of international law other than States or organizations are parties;

(ii) to international agreements to which one or more international organizations and one or more subjects of international law other than States or organizations are parties;

(iii) to international agreements not in written form between one or more States and one or more international organizations, or between international organizations; or

(iv) to international agreements between subjects of international law other than States or international organizations;

shall not affect:

(a) the legal force of such agreements;

(b) the application to them of any of the rules set forth in the present Convention to which they would be subject under international law independently of the Convention;

(c) the application of the Convention to the relations between States and international organizations or to the relations of organizations as between themselves, when those relations are governed by international agreements to which other subjects of international law are also parties.

Article 4

Non-retroactivity of the present Convention

Without prejudice to the application of any rules set forth in the present Convention to which treaties between one or more States and one or more international organizations or between international organizations would be subject under international law independently of the Convention, the Convention applies only to such treaties concluded after the entry into force of the present Convention with regard to those States and those organizations.

Article 5

Treaties constituting international organizations and treaties adopted within an international organization

The present Convention applies to any treaty between one or more States and one or more international organizations which is the constituent instrument of an international organization and to any treaty adopted within an international organization, without prejudice to any relevant rules of the organization.

PART II - CONCLUSION AND ENTRY INTO FORCE OF TREATIES

Section 1 - CONCLUSION OF TREATIES SECTION

Article 6

Capacity of international organizations to conclude treaties

The capacity of an international organization to conclude treaties is governed by the rules of that organization.

Article 7

Full powers

1. A person is considered as representing a State for the purpose of adopting or authenticating the text of a treaty or for the purpose of expressing the consent of the State to be bound by a treaty if:

(a) that person produces appropriate full powers; or

(b) it appears from practice or from other circumstances that it was the intention of the States and international organizations concerned to consider that person as representing the State for such purposes without having to produce full powers.

2. In virtue of their functions and without having to produce full powers, the following are considered as representing their State:

(a) Heads of State, Heads of Government and Ministers for Foreign Affairs, for the purpose of performing all acts relating to the conclusion of a treaty between one or more States and one or more international organizations;

(b) representatives accredited by States to an international conference, for the purpose of adopting the text of a treaty between States and international organizations;

(c) representatives accredited by States to an international organization or one of its organs, for the purpose of adopting the text of a treaty in that organization or organ;

(d) heads of permanent missions to an international organization, for the purpose of adopting the text of a treaty between the accrediting States and that organization.

3. A person is considered as representing an international organization for the purpose of adopting or authenticating the text of a treaty, or expressing the consent of that organization to be bound by a treaty if:

(a) that person produces appropriate full powers; or

(b) it appears from the circumstances that it was the intention of the States and international organizations concerned to consider that person as representing the organization for such purposes, in accordance with the rules of the organization, without having to produce full powers.

Article 8

Subsequent confirmation of an act performed without authorization

An act relating to the conclusion of a treaty performed by a person who cannot be considered under article 7 as authorized to represent a State or an international organization for that purpose is without legal effect unless afterwards confirmed by that State or that organization.

Article 9

Adoption of the text

1. The adoption of the text of a treaty takes place by the consent of all the States and international organizations or, as the case may be, all the organizations participating in its drawing up except as provided in paragraph 2.

2. The adoption of the text of a treaty at an international conference takes place in accordance with the procedure agreed upon by the participants in that conference. If, however, no agreement is reached on any such procedure, the adoption of the text shall take place by the vote of two-thirds of the participants present and voting unless by the same majority they shall decide to apply a different rule.

Article 10

Authentication of the text

1. The text of a treaty between one or more States and one or more international organizations is established as authentic and definitive:

(a) by such procedure as may be provided for in the text or agreed upon by the States and organizations participating in its drawing up; or

(b) failing such procedure, by the signature, signature ad referendum or initialling by the representatives of those States and those organizations of the text of the treaty or of the Final Act of a conference incorporating the text.

2. The text of a treaty between international organizations is established as authentic and definitive:

(a) by such procedure as may be provided for in the text or agreed upon by the organizations participating in its drawing up; or

(b) failing such procedure, by the signature, signature ad referendum or initialling by the representatives of those organizations of the text of the treaty or of the Final Act of a conference incorporating the text.

Article 11

Means of expressing consent to be bound by a treaty

1. The consent of a State to be bound by a treaty may be expressed by signature, exchange of instruments constituting a treaty, ratification, acceptance, approval or accession, or by any other means if so agreed.

2. The consent of an international organization to be bound by a treaty may be expressed by signature, exchange of instruments constituting a treaty, act of formal confirmation, acceptance, approval or accession, or by any other means if so agreed.

Article 12

Consent to be bound by a treaty expressed by signature

1. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by the signature of the representative of that State or of that organization when:

(a) the treaty provides that signature shall have that effect;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that signature should have that effect; or

(c) the intention of the State or organization to give that effect to the signature appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

2. For the purposes of paragraph 1:

(a) the initialling of a text constitutes a signature of the treaty when it is established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations so agreed;

(b) the signature ad referendum of a treaty by the representative of a State or an international organization, if confirmed by his State or organization, constitutes a full signature of the treaty.

Article 13

Consent to be bound by a treaty expressed by an exchange of instruments constituting a treaty

The consent of States or of international organizations to be bound by a treaty constituted by instruments exchanged between them is expressed by that exchange when:

(a) the instruments provide that their exchange shall have that effect; or

(b) it is otherwise established that those States and those organizations or, as the case may be, those organizations were agreed that the exchange of instruments should have that effect.

Article 14

Consent to be bound by a treaty expressed by ratification, act of formal confirmation, acceptance or approval

1. The consent of a State to be bound by a treaty is expressed by ratification when:

(a) the treaty provides for such consent to be expressed by means of ratification;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations were agreed that ratification should be required;

(c) the representative of the State has signed the treaty subject to ratification; or

(d) the intention of the State to sign the treaty subject to ratification appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

2. The consent of an international organization to be bound by a treaty is expressed by an act of formal confirmation when:

(a) the treaty provides for such consent to be expressed by means of an act of formal confirmation;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that an act of formal confirmation should be required;

(c) the representative of the organization has signed the treaty subject to an act of formal confirmation; or

(d) the intention of the organization to sign the treaty subject to an act of formal confirmation appears from the full powers of its representative or was expressed during the negotiation.

3. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by acceptance or approval under conditions similar to those which apply to ratification or, as the case may be, to an act of formal confirmation.

Article 15

Consent to be bound by a treaty expressed by accession

The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is expressed by accession when:

(a) the treaty provides that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession;

(b) it is otherwise established that the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations were agreed that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession; or

(c) all the parties have subsequently agreed that such consent may be expressed by that State or that organization by means of accession.

Article 16

Exchange or deposit of instruments of ratification, formal confirmation, acceptance, approval or accession

1. Unless the treaty otherwise provides, instruments of ratification, instruments relating to an act of formal confirmation or instruments of acceptance, approval or accession establish the consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty between one or more States and one or more international organizations upon:

(a) their exchange between the contracting States and contracting organizations;

(b) their deposit with the depositary; or

(c) their notification to the contracting States and to the contracting organizations or to the depositary, if so agreed.

2. Unless the treaty otherwise provides, instruments relating to an act of formal confirmation or instruments of acceptance, approval or accession establish the consent of an international organization to be bound by a treaty between international organizations upon:

(a) their exchange between the contracting organizations;

(b) their deposit with the depositary; or (c) their notification to the contracting organizations or to the depositary, if so agreed.

Article 17

Consent to be bound by part of a treaty and choice of differing provisions

1. Without prejudice to articles 19 to 23, the consent of a State or of an international organization to be bound by part of a treaty is effective only if the treaty so permits, or if the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, the contracting organizations so agree.

2. The consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty which permits a choice between differing provisions is effective only if it is made clear to which of the provisions the consent relates.

Article 18

Obligation not to defeat the object and purpose of a treaty prior to its entry into force

A State or an international organization is obliged to refrain from acts which would defeat the object and purpose of a treaty when:

(a) that State or that organization has signed the treaty or has exchanged instruments constituting the treaty subject to ratification, act of formal confirmation, acceptance or approval, until that State or that organization shall have made its intention clear not to become a party to the treaty; or

(b) that State or that organization has expressed its consent to be bound by the treaty, pending the entry into force of the treaty and provided that such entry into force is not unduly delayed.

Section 2 - RESERVATIONS

Article 19

Formulation of reservations

A State or an international organization may, when signing, ratifying, formally confirming, accepting, approving or acceding to a treaty, formulate a reservation unless:

- (a) the reservation is prohibited by the treaty;
- (b) the treaty provides that only specified reservations, which do not include the reservation in question, may be made; or
- (c) in cases not falling under sub-paragraphs (a) and (b), the reservation is incompatible with the object and purpose of the treaty.

Article 20

Acceptance of and objection to reservations

1. A reservation expressly authorized by a treaty does not require any subsequent acceptance by the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, by the contracting organizations unless the treaty so provides.

2. When it appears from the limited number of the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, of the negotiating organizations and the object and purpose of a treaty that the application of the treaty in its entirety between all the parties is an essential condition of the consent of each one to be bound by the treaty, a reservation requires acceptance by all the parties.

3. When a treaty is a constituent instrument of an international organization and unless it otherwise provides, a reservation requires the acceptance of the competent organ of that organization.

4. In cases not falling under the preceding paragraphs and unless the treaty otherwise provides:

(a) acceptance of a reservation by a contracting State or by a contracting organization constitutes the reserving State or international organization a party to the treaty in relation to the accepting State or organization if or when the treaty is in force for the reserving State or organization and for the accepting State or organization;

(b) an objection by a contracting State or by a contracting organization to a reservation does not preclude the entry into force of the treaty as between the objecting State or international organization and the reserving State or organization unless a contrary intention is definitely expressed by the objecting State or organization;

(c) an act expressing the consent of a State or of an international organization to be bound by the treaty and containing a reservation is effective as soon as at least one contracting State or one contracting organization has accepted the reservation.

5. For the purposes of paragraphs 2 and 4 and unless the treaty otherwise provides, a reservation is considered to have been accepted by a State or an international organization if it shall have raised no objection to the reservation by the end of a period of twelve months after it was notified of the reservation or by the date on which it expressed its consent to be bound by the treaty, whichever is later.

Article 21

Legal effects of reservations and of objections to reservations

1. A reservation established with regard to another party in accordance with articles 19, 20 and 23:

(a) modifies for the reserving State or international organization in its relations with that other party the provisions of the treaty to which the reservation relates to the extent of the reservation; and

(b) modifies those provisions to the same extent for that other party in its relations with the reserving State or international organization.

2. The reservation does not modify the provisions of the treaty for the other parties to the treaty inter se.

3. When a State or an international organization objecting to a reservation has not opposed the entry into force of the treaty between itself and the reserving State or organization, the provisions to which the reservation relates do not apply as between the reserving State or organization and the objecting State or organization to the extent of the reservation.

Article 22

Withdrawal of reservations and of objections to reservations

1. Unless the treaty otherwise provides, a reservation may be withdrawn at any time and the consent of a State or of an international organization which has accepted the reservation is not required for its withdrawal.

2. Unless the treaty otherwise provides, an objection to a reservation may be withdrawn at any time.

3. Unless the treaty otherwise provides, or it is otherwise agreed:

(a) the withdrawal of a reservation becomes operative in relation to a contracting State or a contracting organization only when notice of it has been received by that State or that organization;

(b) the withdrawal of an objection to a reservation becomes operative only when notice of it has been received by the State or international organization which formulated the reservation.

Article 23

Procedure regarding reservations

1. A reservation, an express acceptance of a reservation and an objection to a reservation must be formulated in writing and communicated to the contracting States and contracting organizations and other States and international organizations entitled to become parties to the treaty.

2. If formulated when signing the treaty subject to ratification, act of formal confirmation, acceptance or approval, a reservation must be formally confirmed by the reserving State or international organization when expressing its consent to be bound by the treaty. In such a case the reservation shall be considered as having been made on the date of its confirmation.

3. An express acceptance of, or an objection to, a reservation made previously to confirmation of the reservation does not itself require confirmation.

4. The withdrawal of a reservation or of an objection to a reservation must be formulated in writing.

Section 3 - ENTRY INTO FORCE AND PROVISIONAL APPLICATION OF TREATIES

Article 24

Entry into force

1. A treaty enters into force in such manner and upon such date as it may provide or as the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations may agree.

2. Failing any such provision or agreement, a treaty enters into force as soon as consent to be bound by the treaty has been established for all the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, all the negotiating organizations.

3. When the consent of a State or of an international organization to be bound by a treaty is established on a date after the treaty has come into force, the treaty enters into force for that State or that organization on that date, unless the treaty otherwise provides.

4. The provisions of a treaty regulating the authentication of its text, the establishment of consent to be bound by the treaty, the manner or date of its entry into force, reservations, the functions of the depositary and other matters arising necessarily before the entry into force of the treaty apply from the time of the adoption of its text.

Article 25

Provisional application

1. A treaty or a part of a treaty is applied provisionally pending its entry into force if:

(a) the treaty itself so provides; or

(b) the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations have in some other manner so agreed.

2. Unless the treaty otherwise provides or the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations have otherwise agreed, the provisional application of a treaty or a part of a treaty with respect to a State or an international organization shall be terminated if that State or that organization notifies the States and organizations with regard to which the treaty is being applied provisionally of its intention not to become a party to the treaty.

PART III - OBSERVANCE, APPLICATION AND INTERPRETATION OF TREATIES

Section I - OBSERVANCE OF TREATIES

Article 26

Pacta sunt servanda

Every treaty in force is binding upon the parties to it and must be performed by them in good faith.

Article 27

Internal law of States, rules of international organizations and observance of treaties

1. A State party to a treaty may not invoke the provisions of its internal law as justification for its failure to perform the treaty.
2. An international organization party to a treaty may not invoke the rules of the organization as justification for its failure to perform the treaty.
3. The rules contained in the preceding paragraphs are without prejudice to article 46.

Section 2 APPLICATION OF TREATIES

Article 28

Non-retroactivity of treaties

Unless a different intention appears from the treaty or is otherwise established, its provisions do not bind a party in relation to any act or fact which took place or any situation which ceased to exist before the date of the entry into force of the treaty with respect to that party.

Article 29

Territorial scope of treaties

Unless a different intention appears from the treaty or is otherwise established, a treaty between one or more States and one or more international organizations is binding upon each State party in respect of its entire territory.

Article 30

Application of successive treaties relating to the same subject-matter

1. The rights and obligations of States and international organizations parties to successive treaties relating to the same subject-matter shall be determined in accordance with the following paragraphs.
2. When a treaty specifies that it is subject to, or that it is not to be considered as incompatible with, an earlier or later treaty, the provisions of that other treaty prevail.
3. When all the parties to the earlier treaty are parties also to the later treaty but the earlier treaty is not terminated or suspended in operation under article 59, the earlier treaty applies only to the extent that its provisions are compatible with those of the later treaty.
4. When the parties to the later treaty do not include all the parties to the earlier one:
  - (a) as between two parties, each of which is a party to both treaties, the same rule applies as in paragraph 3;
  - (b) as between a party to both treaties and a party to only one of the treaties, the treaty to which both are parties governs their mutual rights and obligations.
5. Paragraph 4 is without prejudice to article 41, or to any question of the termination or suspension of the operation of a treaty under article 60 or to any question of responsibility which may arise for a State or for an international organization from the conclusion or application of a treaty the provisions of which are incompatible with its obligations towards a State or an organization under another treaty.
6. The preceding paragraphs are without prejudice to the fact that, in the event of a conflict between obligations under the Charter of the United Nations and obligations under a treaty, the obligations under the Charter shall prevail.

Section 3 - INTERPRETATION OF TREATIES

Article 31

General rule of interpretation

1. A treaty shall be interpreted in good faith in accordance with the ordinary meaning to be given to the terms of the treaty in their context and in the light of its object and purpose.

2. The context for the purpose of the interpretation of a treaty shall comprise, in addition to the text, including its preamble and annexes:

(a) any agreement relating to the treaty which was made between all the parties in connection with the conclusion of the treaty;

(b) any instrument which was made by one or more parties in connection with the conclusion of the treaty and accepted by the other parties as an instrument related to the treaty.

3. There shall be taken into account, together with the context:

(a) any subsequent agreement between the parties regarding the interpretation of the treaty or the application of its provisions;

(b) any subsequent practice in the application of the treaty which establishes the agreement of the parties regarding its interpretation;

(c) any relevant rules of international law applicable in the relations between the parties.

4. A special meaning shall be given to a term if it is established that the parties so intended.

Article 32

Supplementary means of interpretation

Recourse may be had to supplementary means of interpretation, including the preparatory work of the treaty and the circumstances of its conclusion, in order to confirm the meaning resulting from the application of article 31, or to determine the meaning when the interpretation according to article 31:

(a) leaves the meaning ambiguous or obscure; or

(b) leads to a result which is manifestly absurd or unreasonable.

Article 33

Interpretation of treaties authenticated in two or more languages

1. When a treaty has been authenticated in two or more languages, the text is equally authoritative in each language, unless the treaty provides or the parties agree that, in case of divergence, a particular text shall prevail.

2. A version of the treaty in a language other than one of those in which the text was authenticated shall be considered an authentic text only if the treaty so provides or the parties so agree.

3. The terms of a treaty are presumed to have the same meaning in each authentic text.

4. Except where a particular text prevails in accordance with paragraph 1, when a comparison of the authentic texts discloses a difference of meaning which the application of articles 31 and 32 does not remove, the meaning which best reconciles the texts, having regard to the object and purpose of the treaty, shall be adopted.

Section 4 - TREATIES AND THIRD STATES OR THIRD ORGANIZATIONS

Article 34

General rule regarding third States and third organizations

A treaty does not create either obligations or rights for a third State or a third organization without the consent of that State or that organization.

Article 35

Treaties providing for obligations for third States or third organizations

An obligation arises for a third State or a third organization from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to be the means of establishing the obligation and the third State or the third organization expressly accepts that obligation in writing. Acceptance by the third organization of such an obligation shall be governed by the rules of that organization.

Article 36

Treaties providing for rights for third States or third organizations

1. A right arises for a third State from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to accord that right either to the third State, or to a group of States to which it belongs, or to all States, and the third State assents thereto. Its assent shall be presumed so long as the contrary is not indicated, unless the treaty otherwise provides.

2. A right arises for a third organization from a provision of a treaty if the parties to the treaty intend the provision to accord that right either to the third organization, or to a group of international organizations to which it belongs, or to all organizations, and the third organization assents thereto. Its assent shall be governed by the rules of the organization.

3. A State or an international organization exercising a right in accordance with paragraph 1 or 2 shall comply with the conditions for its exercise provided for in the treaty or established in conformity with the treaty.

Article 37

Revocation or modification of obligations or rights of third States or third organizations

1. When an obligation has arisen for a third State or a third organization in conformity with article 35, the obligation may be revoked or modified only with the consent of the parties to the treaty and of the third State or the third organization, unless it is established that they had otherwise agreed.

2. When a right has arisen for a third State or a third organization in conformity with article 36, the right may not be revoked or modified by the parties if it is established that the right was intended not to be revocable or subject to modification without the consent of the third State or the third organization.

3. The consent of an international organization party to the treaty or of a third organization, as provided for in the foregoing paragraphs, shall be governed by the rules of that organization.

Article 38

Rules in a treaty becoming binding on third States or third organizations through international custom

Nothing in articles 34 to 37 precludes a rule set forth in a treaty from becoming binding upon a third State or a third organization as a customary rule of international law, recognized as such.

PART IV - AMENDMENT AND MODIFICATION OF TREATIES

Article 39

General rule regarding the amendment of treaties

1. A treaty may be amended by agreement between the parties. The rules laid down in Part II apply to such an agreement except in so far as the treaty may otherwise provide.

2. The consent of an international organization to an agreement provided for in paragraph 1 shall be governed by the rules of that organization.

Article 40

Amendment of multilateral treaties

1. Unless the treaty otherwise provides, the amendment of multilateral treaties shall be governed by the following paragraphs.

2. Any proposal to amend a multilateral treaty as between all the parties must be notified to all the contracting States and all the contracting organizations, each one of which shall have the right to take part in:

(a) the decision as to the action to be taken in regard to such proposal;

(b) the negotiation and conclusion of any agreement for the amendment of the treaty.

3. Every State or international organization entitled to become a party to the treaty shall also be entitled to become a party to the treaty as amended.

4. The amending agreement does not bind any State or international organization already a party to the treaty which does not become a party to the amending agreement; article 30, paragraph 4(b), applies in relation to such State or organization.

5. Any State or international organization which becomes a party to the treaty after the entry into force of the amending agreement shall, failing an expression of a different intention by that State or that organization:

(a) be considered as a party to the treaty as amended; and

(b) be considered as a party to the unamended treaty in relation to any party to the treaty not bound by the amending agreement.

Article 41

Agreements to modify multilateral treaties between certain of the parties only

1. Two or more of the parties to a multilateral treaty may conclude an agreement to modify the treaty as between themselves alone if:

(a) the possibility of such a modification is provided for by the treaty; or

(b) the modification in question is not prohibited by the treaty and:

(i) does not affect the enjoyment by the other parties of their rights under the treaty or the performance of their obligations;

(ii) does not relate to a provision, derogation from which is incompatible with the effective execution of the object and purpose of the treaty as a whole.

2. Unless in a case falling under paragraph 1 (a) the treaty otherwise provides, the parties in question shall notify the other parties of their intention to conclude the agreement and of the modification to the treaty for which it provides.

PART V - INVALIDITY, TERMINATION AND SUSPENSION OF THE OPERATION OF TREATIES

Section 1 - GENERAL PROVISIONS

Article 42

Validity and continuance in force of treaties

1. The validity of a treaty or of the consent of a State or an international organization to be bound by a treaty may be impeached only through the application of the present Convention.

2. The termination of a treaty, its denunciation or the withdrawal of a party, may take place only as a result of the application of the provisions of the treaty or of the present Convention. The same rule applies to suspension of the operation of a treaty.

Article 43

Obligations imposed by international law independently of a treaty

The invalidity, termination or denunciation of a treaty, the withdrawal of a party from it, or the suspension of its operation, as a result of the application of the present Convention or of the provisions of the treaty, shall not in any way impair the duty of any State or of any international organization to fulfil any obligation embodied in the treaty to which that State or that organization would be subject under international law independently of the treaty.

Article 44

Separability of treaty provisions

1. A right of a party, provided for in a treaty or arising under article 56, to denounce, withdraw from or suspend the operation of the treaty may be exercised only with respect to the whole treaty unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree.

2. A ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty recognized in the present Convention may be invoked only with respect to the whole treaty except as provided in the following paragraphs or in article 60.

3. If the ground relates solely to particular clauses, it may be invoked only with respect to those clauses where:

(a) the said clauses are separable from the remainder of the treaty with regard to their application;

(b) it appears from the treaty or is otherwise established that acceptance of those clauses was not an essential basis of the consent of the other party or parties to be bound by the treaty as a whole; and

(c) continued performance of the remainder of the treaty would not be unjust.

4. In cases falling under articles 49 and 50, the State or international organization entitled to invoke the fraud or corruption may do so with respect either to the whole treaty or, subject to paragraph 3, to the particular clauses alone.

5. In cases falling under articles 51, 52 and 53, no separation of the provision of the treaty is permitted.

Article 45

Loss of a right to invoke a ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty

1. A State may no longer invoke a ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty under articles 46 to 50 or articles 60 and 62 if, after becoming aware of the facts:

(a) it shall have expressly agreed that the treaty is valid or remains in force or continues in operation, as the case may be; or

(b) it must by reason of its conduct be considered as having acquiesced in the validity of the treaty or in its maintenance in force or in operation, as the case may be.

2. An international organization may no longer invoke a ground for invalidating, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty under articles 46 to 50 or articles 60 and 62 if, after becoming aware of the facts:

(a) it shall have expressly agreed that the treaty is valid or remains in force or continues in operation, as the case may be; or

(b) it must by reason of the conduct of the competent organ be considered as having renounced the right to invoke that ground.

Section 2 - INVALIDITY OF TREATIES

Article 46

Provisions of internal law of a State and rules of an international organization regarding competence to conclude treaties

1. A State may not invoke the fact that its consent to be bound by a treaty has been expressed in violation of a provision of its internal law regarding competence to conclude treaties as invalidating its consent unless that violation was manifest and concerned a rule of its internal law of fundamental importance.

2. An international organization may not invoke the fact that its consent to be bound by a treaty has been expressed in violation of the rules of the organization regarding competence to conclude treaties as invalidating its consent unless that violation was manifest and concerned a rule of fundamental importance.

3. A violation is manifest if it would be objectively evident to any State or any international organization conducting itself in the matter in accordance with the normal practice of States and, where appropriate, of international organizations and in good faith.

Article 47

Specific restrictions on authority to express the consent of a State or an international organization

If the authority of a representative to express the consent of a State or of an international organization to be bound by a particular treaty has been made subject to a specific restriction, his omission to observe that restriction may not be invoked as invalidating the consent expressed by him unless the restriction was notified to the negotiating States and negotiating organizations prior to his expressing such consent.

Article 48

Error

1. A State or an international organization may invoke an error in a treaty as invalidating its consent to be bound by the treaty if the error relates to a fact or situation which was assumed by that State or that organization to exist at the time when the treaty was concluded and formed an essential basis of the consent of that State or that organization to be bound by the treaty.

2. Paragraph 1 shall not apply if the State or international organization in question contributed by its own conduct to the error or if the circumstances were such as to put that State or that organization on notice of a possible error.

3. An error relating only to the wording of the text of a treaty does not affect its validity; article 80 then applies.

Article 49

Fraud

A State or an international organization induced to conclude a treaty by the fraudulent conduct of a negotiating State or a negotiating organization may invoke the fraud as invalidating its consent to be bound by the treaty.

Article 50

Corruption of a representative of a State or of an international organization

A State or an international organization the expression of whose consent to be bound by a treaty has been procured through the corruption of its representative directly or indirectly by a negotiating State or a negotiating organization may invoke such corruption as invalidating its consent to be bound by the treaty.

Article 51

Coercion of a representative of a State or of an international organization

The expression by a State or an international organization of consent to be bound by a treaty which has been procured by the coercion of the representative of that State or that organization through acts or threats directed against him shall be without any legal effect.

Article 52

Coercion of a State or of an international organization by the threat or use of force

A treaty is void if its conclusion has been procured by the threat or use of force in violation of the principles of international law embodied in the Charter of the United Nations.

Article 53

Treaties conflicting with a peremptory norm of general international law (jus cogens)

A treaty is void if, at the time of its conclusion, it conflicts with a peremptory norm of general international law. For the purposes of the present Convention, a peremptory norm of general international law is a norm accepted and recognized by the international community of States as a whole as a norm from which no derogation is permitted and which can be modified only by a subsequent norm of general international law having the same character.

Section 3 - TERMINATION AND SUSPENSION OF THE OPERATION OF TREATIES

Article 54

Termination of or withdrawal from a treaty under its provisions or by consent of the parties

The termination of a treaty or the withdrawal of a party may take place:

- (a) in conformity with the provisions of the treaty; or
- (b) at any time by consent of all the parties after consultation with the contracting States and contracting organizations.

Article 55

Reduction of the parties to a multilateral treaty below the number necessary for its entry into force

Unless the treaty otherwise provides, a multilateral treaty does not terminate by reason only of the fact that the number of the parties falls below the number necessary for its entry into force.

Article 56

Denunciation of or withdrawal from a treaty containing no provision regarding termination, denunciation or withdrawal

1. A treaty which contains no provision regarding its termination and which does not provide for denunciation or withdrawal is not subject to denunciation or withdrawal unless:
  - (a) it is established that the parties intended to admit the possibility of denunciation or withdrawal; or
  - (b) a right of denunciation or withdrawal may be implied by the nature of the treaty.
2. A party shall give not less than twelve months' notice of its intention to denounce or withdraw from a treaty under paragraph 1.

Article 57

Suspension of the operation of a treaty under its provisions or by consent of the parties

The operation of a treaty in regard to all the parties or to a particular party may be suspended:

- (a) in conformity with the provisions of the treaty; or
- (b) at any time by consent of all the parties after consultation with the contracting States and contracting organizations.

Article 58

Suspension of the operation of a multilateral treaty by agreement between certain of the parties only

1. Two or more parties to a multilateral treaty may conclude an agreement to suspend the operation of provisions of the treaty, temporarily and as between themselves alone, if:

(a) the possibility of such a suspension is provided for by the treaty; or

(b) the suspension in question is not prohibited by the treaty and:

(i) does not affect the enjoyment by the other parties of their rights under the treaty or the performance of their obligations;

(ii) is not incompatible with the object and purpose of the treaty.

2. Unless in a case falling under paragraph 1(a) the treaty otherwise provides; the parties in question shall notify the other parties of their intention to conclude the agreement and of those provisions of the treaty the operation of which they intend to suspend.

Article 59

Termination or suspension of the operation of a treaty implied by conclusion of a later treaty

1. A treaty shall be considered as terminated if all the parties to it conclude a later treaty relating to the same subject-matter and:

(a) it appears from the later treaty or is otherwise established that the parties intended that the matter should be governed by that treaty; or

(b) the provisions of the later treaty are so far incompatible with those of the earlier one that the two treaties are not capable of being applied at the same time.

2. The earlier treaty shall be considered as only suspended in operation if it appears from the later treaty or is otherwise established that such was the intention of the parties.

Article 60

Termination or suspension of the operation of a treaty as a consequence of its breach

1. A material breach of a bilateral treaty by one of the parties entitles the other to invoke the breach as a ground for terminating the treaty or suspending its operation in whole or in part.

2. A material breach of a multilateral treaty by one of the parties entitles:

(a) the other parties by unanimous agreement to suspend the operation of the treaty in whole or in part or to terminate it either:

(i) in the relations between themselves and the defaulting State or international organization, or

(ii) as between all the parties;

(b) a party specially affected by the breach to invoke it as a ground for suspending the operation of the treaty in whole or in part in the relations between itself and the defaulting State or international organization;

(c) any party other than the defaulting State or international organization to invoke the breach as a ground for suspending the operation of the treaty in whole or in part with respect to itself if the treaty is of such a character that a material breach of its provisions by one party radically changes the position of every party with respect to the further performance of its obligations under the treaty.

3. A material breach of a treaty, for the purposes of this article, consists in:

(a) a repudiation of the treaty not sanctioned by the present Convention; or

(b) the violation of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of the treaty.

4. The foregoing paragraphs are without prejudice to any provision in the treaty applicable in the event of a breach.

5. Paragraphs 1 to 3 do not apply to provisions relating to the protection of the human person contained in treaties of a humanitarian character, in particular to provisions prohibiting any form of reprisals against persons protected by such treaties.

Article 61

Supervening impossibility of performance

1. A party may invoke the impossibility of performing a treaty as a ground for terminating or withdrawing from it if the impossibility results from the permanent disappearance or destruction of an object indispensable for the execution of the treaty. If the impossibility is temporary, it may be invoked only as a ground for suspending the operation of the treaty.

2. Impossibility of performance may not be invoked by a party as a ground for terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty if the impossibility is the result of a breach by that party either of an obligation under the treaty or of any international obligation owed to any party to the treaty.

Article 62

Fundamental change of circumstances

1. A fundamental change of circumstances which has occurred with regard to those existing at the time of the conclusion of a treaty, and which was not foreseen by the parties, may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from the treaty unless:

(a) the existence of those circumstances constituted an essential basis of the consent of the parties to be bound by the treaty; and

(b) the effect of the change is radically to transform the extent of obligations still to be performed under the treaty.

2. A fundamental change of circumstances may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from a treaty between two or more States and one or more international organizations if the treaty establishes a boundary.

3. A fundamental change of circumstances may not be invoked as a ground for terminating or withdrawing from a treaty if the fundamental change is the result of a breach by the party invoking it either of an obligation under the treaty or of any other international obligation owed to any other party to the treaty.

4. If, under the foregoing paragraphs, a party may invoke a fundamental change of circumstances as a ground for terminating or withdrawing from a treaty it may also invoke the change as a ground for suspending the operation of the treaty.

Article 63

Severance of diplomatic or consular relations

The severance of diplomatic or consular relations between States parties to a treaty between two or more States and one or more international organizations does not affect the legal relations established between those States by the treaty except in so far as the existence of diplomatic or consular relations is indispensable for the application of the treaty.

Article 64

Emergence of a new peremptory norm of general international law (jus cogens)

If a new peremptory norm of general international law emerges, any existing treaty which is in conflict with that norm becomes void and terminates.

Section 4 - PROCEDURE

Article 65

Procedure to be followed with respect to invalidity, termination, withdrawal from or suspension of the operation of a treaty

1. A party which, under the provisions of the present Convention, invokes either a defect in its consent to be bound by a treaty or a ground for impeaching the validity of a treaty, terminating it, withdrawing from it or suspending its operation, must notify the other parties of its claim. The notification shall indicate the measure proposed to be taken with respect to the treaty and the reasons therefor.

2. If, after the expiry of a period which, except in cases of special urgency, shall not be less than three months after the receipt of the notification, no party has raised any objection, the party making the notification may carry out in the manner provided in article 67 the measure which it has proposed.

3. If, however, objection has been raised by any other party, the parties shall seek a solution through the means indicated in Article 33 of the Charter of the United Nations.

4. The notification or objection made by an international organization shall be governed by the rules of that organization.

5. Nothing in the foregoing paragraphs shall affect the right or obligations of the parties under any provisions in force binding the parties with regard to the settlement of disputes.

6. Without prejudice to article 45, the fact that a State or an international organization has not previously made the notification prescribed in paragraph 1 shall not prevent it from making such notification in answer to another party claiming performance of the treaty or alleging its violation.

Article 66

Procedures for judicial settlement, arbitration and conciliation

1. If, under paragraph 3 of article 65, no solution has been reached within a period of twelve months following the date on which the objection was raised, the procedures specified in the following paragraphs shall be followed.

2. With respect to a dispute concerning the application or the interpretation of article 53 or 64:

(a) if a State is a party to the dispute with one or more States, it may, by a written application, submit the dispute to the International Court of Justice for a decision;

(b) if a State is a party to the dispute to which one or more international organizations are parties, the State may, through a Member State of the United Nations if necessary, request the General Assembly or the Security Council or, where appropriate, the competent organ of an international organization which is a party to the dispute and is authorized in accordance with Article 96 of the Charter of the United Nations, to request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with article 65 of the Statute of the Court;

(c) if the United Nations or an international organization that is authorized in accordance with Article 96 of the Charter of the United Nations is a party to the dispute, it may request an advisory opinion of the International Court of Justice in accordance with article 65 of the Statute of the Court;

(d) if an international organization other than those referred to in sub-paragraph (c) is a party to the dispute, it may, through a Member State of the United Nations, follow the procedure specified in sub-paragraph (b);

(e) the advisory opinion given pursuant to sub-paragraph (b), (c) or (d) shall be accepted as decisive by all the parties to the dispute concerned;

(f) if the request under sub-paragraph (b), (c) or (d) for an advisory opinion of the Court is not granted, any one of the parties to the dispute may, by written notification to the other party or parties, submit it to arbitration in accordance with the provisions of the Annex to the present Convention.

3. The provisions of paragraph 2 apply unless all the parties to a dispute referred to in that paragraph by common consent agree to submit the dispute to an arbitration procedure, including the one specified in the Annex to the present Convention.

4. With respect to a dispute concerning the application or the interpretation of any of the articles in Part V, other than articles 53 and 64, of the present Convention, any one of the parties to the dispute may set in motion the conciliation procedure specified in the Annex to the Convention by submitting a request to that effect to the Secretary-General of the United Nations.

Article 67

Instruments for declaring invalid, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty

1. The notification provided for under article 65, paragraph 1 must be made, in writing.

2. Any act declaring invalid, terminating, withdrawing from or suspending the operation of a treaty pursuant to the provisions of the treaty or of paragraphs 2 or 3 of article 65 shall be carried out through an instrument communicated to the other parties. If the instrument emanating from a State is not signed by the Head of State, Head of Government or Minister for Foreign Affairs, the representative of the State communicating it may be called upon to produce full powers. If the instrument emanates from an international organization, the representative of the organization communicating it may be called upon to produce full powers.

Article 68

Revocation of notifications and instruments provided for in articles 65 and 67

A notification of instrument provided for in articles 65 or 67 may be revoked at any time before it takes effect.

Section 5 - CONSEQUENCES OF THE INVALIDITY, TERMINATION OR SUSPENSION OF THE OPERATION OF A TREATY

Article 69

Consequences of the invalidity of a treaty

1. A treaty the invalidity of which is established under the present Convention is void. The provisions of a void treaty have no legal force.
2. If acts have nevertheless been performed in reliance on such a treaty:
  - (a) each party may require any other party to establish as far as possible in their mutual relations the position that would have existed if the acts had not been performed;
  - (b) acts performed in good faith before the invalidity was invoked are not rendered unlawful by reason only of the invalidity of the treaty.
3. In cases falling under articles 49, 50, 51 or 52, paragraph 2 does not apply with respect to the party to which the fraud, the act of corruption or the coercion is imputable.
4. In the case of the invalidity of the consent of a particular State or a particular international organization to be bound by a multilateral treaty, the foregoing rules apply in the relations between that State or that organization and the parties to the treaty.

Article 70

Consequences of the termination of a treaty

1. Unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree, the termination of a treaty under its provisions or in accordance with the present Convention:
  - (a) releases the parties from any obligation further to perform the treaty;
  - (b) does not affect any right, obligation or legal situation of the parties created through the execution of the treaty prior to its termination.
2. If a State or an international organization denounces or withdraws from a multilateral treaty, paragraph 1 applies in the relations between that State or that organization and each of the other parties to the treaty from the date when such denunciation or withdrawal takes effect.

Article 71

Consequences of the invalidity of a treaty which conflicts with a peremptory norm of general international law

1. In the case of a treaty which is void under article 53 the parties shall:
  - (a) eliminate as far as possible the consequences of any act performed in reliance on any provision which conflicts with the peremptory norm of general international law; and
  - (b) bring their mutual relations into conformity with the peremptory norm of general international law.
2. In the case of a treaty which becomes void and terminates under article 64, the termination of the treaty:
  - (a) releases the parties from any obligation further to perform the treaty;
  - (b) does not affect any right, obligation or legal situation of the parties created through the execution of the treaty prior to its termination; provided that those rights, obligations or situations may thereafter be maintained only to the extent that their maintenance is not in itself in conflict with the new peremptory norm of general international law.

Article 72

Consequences of the suspension of the operation of a treaty

1. Unless the treaty otherwise provides or the parties otherwise agree; the suspension of the operation of a treaty under its provisions or in accordance with the present Convention:
  - (a) releases the parties between which the operation of the treaty is suspended from the obligation to perform the treaty in their mutual relations during the period of the suspension;
  - (b) does not otherwise affect the legal relations between the parties established by the treaty.
2. During the period of the suspension the parties shall refrain from acts tending to obstruct the resumption of the operation of the treaty.

PART VI - MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 73

Relationship to the Vienna Convention on the Law of Treaties

As between States parties to the Vienna Convention on the Law of Treaties of 1969, the relations of those States under, a treaty between two or more States and one or more international organizations shall be governed by that Convention.

Article 74

Questions not prejudged by the present Convention

1. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to a treaty between one or more States and one or more international organizations from a succession of States or from the international responsibility of a State or from the outbreak of hostilities between States.

2. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to a treaty from the international responsibility of an international organization, from the termination of the existence of the organization or from the termination of participation by a State in the membership of the organization.

3. The provisions of the present Convention shall not prejudice any question that may arise in regard to the establishment of obligations and rights for States member of an international organization under a treaty to which that organization is a party.

Article 75

Diplomatic and consular relations and the conclusion of treaties

The severance or absence of diplomatic or consular relations between two or more States does not prevent the conclusion of treaties between two or more of those States and one or more international organizations. The conclusion of such a treaty does not in itself affect the situation in regard to diplomatic or consular relations.

Article 76

Case of an aggressor State

The provisions of the present Convention are without prejudice to any obligation in relation to a treaty between one or more States and one or more international organizations which may arise for an aggressor State in consequence of measures taken in conformity with the Charter of the United Nations with reference to that State's aggression.

PART VII - DEPOSITARIES, NOTIFICATIONS, CORRECTIONS AND REGISTRATION

Article 77

Depositaries of treaties

1. The designation of the depositary of a treaty may be made by the negotiating States and negotiating organizations or, as the case may be, the negotiating organizations, either in the treaty itself or in some other manner. The depositary may be one or more States, an international organization or the chief administrative officer of the organization.

2. The functions of the depositary of a treaty are international in character and the depositary is under an obligation to act impartially in their performance. In particular, the fact that a treaty has not entered into force between certain of the parties or that a difference has appeared between a State or an international organization and a depositary with regard to the performance of the latter's functions shall not affect that obligation.

Article 78

Functions of depositaries

1. The functions of a depositary, unless otherwise provided in the treaty or agreed by the contracting States and contracting organizations or, as the case may be, by the contracting organizations, comprise in particular:

(a) keeping custody of the original text of the treaty and of any full powers delivered to the depositary;

(b) preparing certified copies of the original text and preparing any further text of the treaty in such additional languages as may be required by the treaty and transmitting them to the parties and to the States and international organizations entitled to become parties to the treaty;

(c) receiving any signatures to the treaty and receiving and keeping custody of any instruments, notifications and communications relating to it;

(d) examining whether the signature or any instrument, notification or communication relating to the treaty is in due and proper form and, if need be, bringing the matter to the attention of the State or international organization in question;

(e) informing the parties and the States and international organizations entitled to become parties to the treaty of acts, notifications and communications relating to the treaty;

(f) informing the States and international organizations entitled to become parties to the treaty when the number of signatures or of instruments of ratification, instruments relating to an act of formal confirmation, or of instruments of acceptance, approval or accession required for the entry into force of the treaty has been received or deposited;

(g) registering the treaty with the Secretariat of the United Nations;

(h) performing the functions specified in other provisions of the present Convention.

2. In the event of any difference appearing between a State or an international organization and the depositary as to the performance of the latter's functions, the depositary shall bring the question to the attention of:

(a) the signatory States and organizations and the contracting States and contracting organizations; or

(b) where appropriate, the competent organ of the international organization concerned.

Article 79

Notifications and communications

Except as the treaty or the present Convention otherwise provide, any notification or communication to be made by any State or any international organization under the present Convention shall:

(a) if there is no depositary, be transmitted direct to the States and organizations for which it is intended, or if there is a depositary, to the latter;

(b) be considered as having been made by the State or organization in question only upon its receipt by the State or organization to which it was transmitted or, as the case may be, upon its receipt by the depositary;

(c) if transmitted to a depositary, be considered as received by the State or organization for which it was intended only when the latter State or organization has been informed by the depositary in accordance with article 78, paragraph 1 (e).

Article 80

Correction of errors in texts or in certified copies of treaties

1. Where, after the authentication of the text of a treaty, the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations are agreed that it contains an error, the error shall, unless those States and organizations decide upon some other means of correction, be corrected:

(a) by having the appropriate correction made in the text and causing the correction to be initialled by duly authorized representatives;

(b) by executing or exchanging an instrument or instruments setting out the correction which it has been agreed to make; or

(c) by executing a corrected text of the whole treaty by the same procedure as in the case of the original text.

2. Where the treaty is one for which there is a depositary, the latter shall notify the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations of the error and of the proposal to correct it and shall specify an appropriate time-limit within which objection to the proposed correction may be raised. If, on the expiry of the time-limit:

(a) no objection has been raised, the depositary shall make and initial the correction in the text and shall execute a proces-verbal of the rectification of the text and communicate a copy of it to the parties and to the States and organizations entitled to become parties to the treaty;

(b) an objection has been raised, the depositary shall communicate the objection to the signatory States and organizations and to the contracting States and contracting organizations.

3. The rules in paragraphs 1 and 2 apply also where the text has been authenticated in two or more languages and it appears that there is a lack of concordance which the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations agree should be corrected.

4. The corrected text replaces the defective text ab initio, unless the signatory States and international organizations and the contracting States and contracting organizations otherwise decide.

5. The correction of the text of a treaty that has been registered shall be notified to the Secretariat of the United Nations.

6. Where an error is discovered in a certified copy of a treaty, the depositary shall execute a process-verbal specifying the rectification and communicate a copy of it to the signatory States and international organizations and to the contracting States and contracting organizations.

Article 81

Registration and publication of treaties

1. Treaties shall, after their entry into force, be transmitted to the Secretariat of the United Nations for registration or filing and recording, as the case may be, and for publication.

2. The designation of a depositary shall constitute authorization for it to perform the acts specified in the preceding paragraph.

PART VIII - FINAL PROVISIONS

Article 82

Signature

The present Convention shall be open for signature until 31 December 1986 at the Federal Ministry for Foreign Affairs of the Republic of Austria, and subsequently, until 30 June 1987, at United Nations Headquarters, New York by:

- (a) all States;
- (b) Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia;
- (c) international organizations invited to participate in the United Nations Conference on the Law of Treaties between States and International Organizations or between International Organizations.

Article 83

Ratification or act of formal confirmation

The present Convention is subject to ratification by States and by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and to acts of formal confirmation by international organizations. The instruments of ratification and those relating to acts of formal confirmation shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 84

Accession

1. The present Convention shall remain open for accession by any State, by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, and by any international organization which has the capacity to conclude treaties.

2. An instrument of accession of an international organization shall contain a declaration that it has the capacity to conclude treaties.

3. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 85

Entry into force

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day following the date of deposit of the thirty-fifth instrument of ratification or accession by States or by Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia.

2. For each State or for Namibia, represented by the United Nations Council for Namibia, ratifying or acceding to the Convention after the condition specified in paragraph 1 has been fulfilled, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after deposit by such State or by Namibia of its instrument of ratification or accession.

3. For each international organization depositing an instrument relating to an act of formal confirmation or an instrument of accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after such deposit, or at the date the Convention enters into force pursuant to paragraph 1, whichever is later.

Article 86
Authentic texts

The original of the present Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized by their respective Governments, and duly authorized representatives of the United Nations Council for Namibia and of international organizations have signed the present Convention.

DONE AT VIENNA this twenty-first day of March one thousand nine hundred and eighty-six.

ANNEX
ARBITRATION AND CONCILIATION PROCEDURES ESTABLISHED IN APPLICATION OF
ARTICLE 66

I. ESTABLISHMENT OF THE ARBITRAL TRIBUNAL OR CONCILIATION COMMISSION

1. A list consisting of qualified jurists, from which the parties to a dispute may choose the persons who are to constitute an arbitral tribunal or, as the case may be, a conciliation commission, shall be drawn up and maintained by the Secretary-General of the United Nations. To this end, every State which is a Member of the United Nations and every party to the present Convention shall be invited to nominate two persons, and the names of the persons so nominated shall constitute the list, a copy of which shall be transmitted to the President of the International Court of Justice. The term of office of a person on the list, including that of any person nominated to fill a casual vacancy, shall be five years and may be renewed. A person whose term expires shall continue to fulfil any function for which he shall have been chosen under the following paragraphs.

2. When notification has been made under article 66, paragraph 2, sub-paragraph (f), or agreement on the procedure in the present Annex has been reached under paragraph 3, the dispute shall be brought before an arbitral tribunal. When a request has been made to the Secretary-General under article 66, paragraph 4, the Secretary-General shall bring the dispute before a conciliation commission. Both the arbitral tribunal and the conciliation commission shall be constituted as follows.

The States, international organizations or, as the case may be, the States and organizations which constitute one of the parties to the dispute shall appoint by common consent:

(a) one arbitrator or, as the case may be, one conciliator, who may or may not be chosen from the list referred to in paragraph 1; and

(b) one arbitrator or, as the case may be, one conciliator, who shall be chosen from among those included in the list and shall not be of the nationality of any of the States or nominated by any of the organizations which constitute that party to the dispute, provided that a dispute between two international organizations is not considered by nationals of one and the same State.

The States, international organizations or, as the case may be, the States and organizations which constitute the other party to the dispute shall appoint two arbitrators or, as the case may be, two conciliators, in the same way. The four persons chosen by the parties shall be appointed within sixty days following the date on which the other party to the dispute receives notification under article 66, paragraph 2, sub-paragraph (f), or on which the agreement on the procedure in the present Annex under paragraph 3 is reached, or on which the Secretary-General receives the request for conciliation.

The four persons so chosen shall, within sixty days following the date of the last of their own appointments, appoint from the list a fifth arbitrator or, as the case may be, conciliator, who shall be chairman.

If the appointment of the chairman, or any of the arbitrators or, as the case may be, conciliators, has not been made within the period prescribed above for such appointment, it shall be made by the Secretary-General of the United Nations within sixty days following the expiry of that period. The appointment of the chairman may be made by the Secretary-General either from the list or from the membership of the International Law Commission. Any of the periods within which appointments must be made may be extended by agreement between the parties to the dispute. If the United Nations is a party or is included in one of the parties to the dispute, the Secretary-General shall transmit the above-mentioned request to the President of the International Court of Justice, who shall perform the functions conferred upon the Secretary-General under this sub-paragraph.

Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

The appointment of arbitrators or conciliators by an international organization provided for in paragraphs 1 and 2 shall be governed by the rules of that organization.

II. FUNCTIONING OF THE ARBITRAL TRIBUNAL

3. Unless the parties to the dispute otherwise agree, the Arbitral Tribunal shall decide its own procedure, assuring to each party to the dispute a full opportunity to be heard and to present its case.

4. The Arbitral Tribunal, with the consent of the parties to the dispute, may invite any interested State or international organization to submit to it its views orally or in writing.

5. Decisions of the Arbitral Tribunal shall be adopted by a majority vote of the members. In the event of an equality of votes, the vote of the Chairman shall be decisive.

6. When one of the parties to the dispute does not appear before the Tribunal or fails to defend its case, the other party may request the Tribunal to continue the proceedings and to make its award. Before making its award, the Tribunal must satisfy itself not only that it has jurisdiction over the dispute but also that the claim is well founded in fact and law.

7. The award of the Arbitral Tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and state the reasons on which it is based. Any member of the Tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the award.

8. The award shall be final and without appeal. It shall be complied with by all parties to the dispute.

9. The Secretary-General shall provide the Tribunal with such assistance and facilities as it may require. The expenses of the Tribunal shall be borne by the United Nations.

III. FUNCTIONING OF THE CONCILIATION COMMISSION

10. The Conciliation Commission shall decide its own procedure. The Commission, with the consent of the parties to the dispute, may invite any party to the treaty to submit to it its views orally or in writing. Decisions and recommendations of the Commission shall be made by a majority vote of the five members.

11. The Commission may draw the attention of the parties to the dispute to any measures which might facilitate an amicable settlement.

12. The Commission shall hear the parties, examine the claims and objections, and make proposals to the parties with a view to reaching an amicable settlement of the dispute.

13. The Commission shall report within twelve months of its constitution. Its report shall be deposited with the Secretary-General and transmitted to the parties to the dispute. The report of the Commission, including any conclusion stated therein regarding the facts or questions of law, shall not be binding upon the parties and it shall have no other character than that of recommendations submitted for the consideration of the parties in order to facilitate an amicable settlement of the dispute.

14. The Secretary-General shall provide the Commission with such assistance and facilities as it may require. The expenses of the Commission shall be borne by the United Nations.

BEČKA KONVENCIJA O PRAVU MEĐUNARODNIH UGOVORA IZMEĐU DRŽAVA I MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA ILI IZMEĐU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA

Stranke ove Konvencije,

uzimajući u obzir temeljnu ulogu ugovora u povijesti međunarodnih odnosa,

uviđajući konsenzualnu prirodu ugovora i njihovu sve veću važnost kao izvora međunarodnog prava,

konstatirajući da su načela slobodnog pristanka i dobre vjere te pravilo pacta sunt servanda opće priznati,

potvrđujući važnost unapređenja procesa kodifikacije i progresivnog razvoja međunarodnog prava na univerzalnoj razini,

uvjerene da su kodifikacija i progresivni razvoj pravila koja se odnose na ugovore između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija sredstva kojima se unapređuje pravni poredak u međunarodnim odnosima i koja služe ciljevima Ujedinjenih naroda,

svjesne načela međunarodnog prava utjelovljenih u Povelji Ujedinjenih naroda, kao što su načela ravnopravnosti i samoodređenja naroda, suverene jednakosti i nezavisnosti svih država, nemiješanja u unutrašnje poslove država, zabrane prijetnje silom ili upotrebe sile te općeg i stvarnog poštovanja prava čovjeka i temeljnih sloboda za sve,

imajući na umu odredbe Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora iz 1969,

uviđajući povezanost prava ugovora između država s pravom ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija, uzimajući u obzir važnost ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija kao korisnog sredstva za razvijanje međunarodnih odnosa i za osiguravanje uvjeta miroljubive suradnje između nacija, bez obzira na njihov ustavni i društveni poredak, svjesne posebnih značajki ugovora kojih su stranke međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnog prava različiti od država, konstatirajući da međunarodne organizacije imaju sposobnost da sklapaju ugovore, što je potrebno da bi mogle obavljati svoje funkcije i ostvarivati svoje ciljeve, uviđajući da praksa međunarodnih organizacija u sklapanju ugovora s državama ili međusobno treba da bude u skladu s njihovim ustavnim aktima, potvrđujući da, se ništa u ovoj Konvenciji neće tumačiti na štetu onih odnosa između međunarodne organizacije i njezinih članova koji su uređeni pravilima te organizacije, potvrđujući, također, da sporove koji se tiču ugovora, kao i ostale međunarodne sporove, treba, sukladno Povelji Ujedinjenih naroda, rješavati mirnim sredstvima i sukladno načelima pravde i međunarodnog prava, potvrđujući, također, da će pravila međunarodnog običajnog prava i nadalje uređivati pitanja koja nisu riješena odredbama ove Konvencije, sporazumjele su se kako slijedi:

DIO I. - UVOD

Članak 1.

Domašaj ove Konvencije

Ova se Konvencija primjenjuje:

- a) na ugovore između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija i
- b) na ugovore između međunarodnih organizacija.

Članak 2.

Upotreba izraza

1. U svrhe ove Konvencije:

- a) "ugovor" znači međunarodni sporazum koji je uređen međunarodnim pravom i u pismenom obliku sklopljen:
  - i) između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija; ili
  - ii) između međunarodnih organizacija,bilo da je taj sporazum sadržan u jedinstvenoj ispravi ili u dvjema ili u više međusobno povezanih isprava i bez obzira na njegov poseban naziv;
- b) "ratifikacija" znači tako nazvani međunarodni čin kojim država na međunarodnom planu daje svoj pristanak da bude vezana ugovorom;
  - b bis) "čin formalne potvrde" znači međunarodni čin koji odgovara činu ratifikacije od strane države i kojim međunarodna organizacija na međunarodnom planu daje svoj pristanak da bude vezana ugovorom;
  - b ter) "prihvata", "odobrenje" i "pristup" znače, ovisno o slučaju, tako nazvani međunarodni čin kojim država ili međunarodna organizacija na međunarodnom planu daje svoj pristanak da bude vezana ugovorom;
  - c) "punomoć" znači ispravu koju izdaje nadležni organ neke države ili nadležni organ neke međunarodne organizacije i kojom se određuju jedna ili više osoba da zastupaju tu državu ili tu organizaciju u pregovorima; prilikom usvajanja ili utvrđivanja vjerodostojnosti teksta nekog ugovora, da izraze pristanak te države ili te organizacije da bude vezana ugovorom ili da izvrše bilo koji čin koji se tiče tog ugovora;
  - d) "rezerva" znači jednostranu izjavu, bez obzira na to kako je sastavljena ili nazvana, koju država ili međunarodna organizacija daje prilikom potpisivanja, ratifikacije, formalne potvrde, prihvata ili odobrenja ugovora ili prilikom pristupa ugovoru, a kojom se želi isključiti ili izmijeniti pravni učinak nekih odredaba tog ugovora u njihovoj primjeni na tu državu ili na tu organizaciju;
  - e) "država pregovarateljica" i "organizacija pregovarateljica" znače:
    - i) državu, odnosno
    - ii) međunarodnu organizaciju,koja je sudjelovala u sastavljanju i usvajanju teksta ugovora;
  - f) "država ugovornica" i "organizacija ugovornica" znače:

- i) državu, odnosno
- ii) međunarodnu organizaciju,

koja je pristala da bude vezana ugovorom, bez obzira na to je li taj ugovor stupio na snagu ili nije;

g) "stranka" znači državu ili međunarodnu organizaciju koja je pristala da bude vezana ugovorom i za koju je taj ugovor na snazi;

h) "treća država" i "treća organizacija" znače:

- i) državu, odnosno
- ii) međunarodnu organizaciju, koja nije stranka ugovora;

i) "međunarodna organizacija" znači međuvladinu organizaciju;

j) "pravila organizacije" znače, osobito, ustavne akte, odluke i rezolucije usvojene u skladu s njima i ustanovljenu praksu organizacije.

2. Odredbe stavka 1. o upotrebi izraza u ovoj Konvenciji ne diraju u upotrebu tih izraza niti u smisao što im ga se može dati u unutrašnjem pravu bilo koje države i u pravilima bilo koje međunarodne organizacije.

Članak 3.

Međunarodni sporazumi koji nisu obuhvaćeni ovom Konvencijom

Činjenica što se ova Konvencija ne primjenjuje:

i) na međunarodne sporazume kojih su stranke jedna ili više država, jedna ili više međunarodnih organizacija i jedan ili više subjekata međunarodnog prava osim država ili organizacija,

ii) na međunarodne sporazume kojih su stranke jedna ili više međunarodnih organizacija i jedan ili više subjekata međunarodnog prava osim država ili organizacija,

iii) na međunarodne sporazume koji nisu sklopljeni u pismenom obliku između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija, niti

iv) na međunarodne sporazume između subjekata međunarodnog prava osim država ili međunarodnih organizacija,

nije na štetu:

a) pravne snage tih sporazuma;

b) primjene na te sporazume svih pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o Konvenciji;

c) primjene Konvencije na odnose između država i međunarodnih organizacija ili na međusobne odnose organizacija kad su ti odnosi uređeni međunarodnim sporazumima kojih su također stranke drugi subjekti međunarodnog prava.

Članak 4.

Ova Konvencija nema retroaktivni učinak

Ne dirajući u primjenu pravila izloženih u ovoj Konvenciji kojima bi ugovori između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija bili podvrgnuti prema međunarodnom pravu neovisno o ovoj Konvenciji, ona se primjenjuje jedino na one ugovore koji budu sklopljeni nakon njezina stupanja na snagu za te države i za te organizacije.

Članak 5.

Ugovori koji su ustavni akti međunarodnih organizacija i ugovori usvojeni u krilu neke međunarodne organizacije

Ova se Konvencija primjenjuje na svaki ugovor između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija koji je ustavni akt neke međunarodne organizacije i na svaki ugovor usvojen u krilu neke međunarodne organizacije, ne dirajući mjerodavna pravila dotične organizacije.

DIO II. - SKLAPANJE I STUPANJE UGOVORA NA SNAGU

Odjeljak 1. - SKLAPANJE UGOVORA

Članak 6.

Sposobnost međunarodnih organizacija da sklapaju ugovore

Sposobnost međunarodne organizacije da sklapa ugovore uređuje se pravilima te organizacije.

Članak 7.

Punomoć

1. Smatra se da neka osoba zastupa državu glede usvajanja ili utvrđivanja vjerodostojnosti teksta ugovora ili glede izražavanja pristanka te države da bude vezana ugovorom:

a) ako ta osoba podnese odgovarajuću punomoć, ili
b) ako iz prakse ili iz drugih okolnosti proistječe da su zainteresirane države i međunarodne organizacije namjeravale smatrati da glede toga ta osoba zastupa državu bez da podnese punomoć.

2. Na temelju svojih funkcija i bez obveze da podnesu punomoći, smatra se da svoje države zastupaju:

a) državni glavari, šefovi vlada i ministri vanjskih poslova glede svih čina koji se odnose na sklapanje ugovora između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija;

b) akreditirani predstavnici država na međunarodnoj konferenciji glede usvajanja teksta ugovora između država i međunarodnih organizacija;

c) akreditirani predstavnici država u međunarodnoj organizaciji ili u nekom njezinom organu glede usvajanja teksta ugovora u toj organizaciji ili u tom organu;

d) šefovi stalnih misija u međunarodnoj organizaciji glede usvajanja teksta ugovora između države koja akreditira i te organizacije.

3. Smatra se da neka osoba zastupa međunarodnu organizaciju glede usvajanja ili utvrđivanja vjerodostojnosti teksta ugovora ili glede izražavanja pristanka te organizacije da bude vezana ugovorom:

a) ako ta osoba podnese odgovarajuću punomoć, ili

b) ako iz okolnosti proistječe da su zainteresirane države i međunarodne organizacije namjeravale smatrati da glede toga ta osoba zastupa međunarodnu organizaciju, u skladu s pravilima dotične organizacije, bez da podnese punomoć.

Članak 8.

Naknadno potvrđivanje čina izvršenoga bez ovlaštenja

Čin što ga u odnosu na sklapanje ugovora izvrši osoba koja se, na temelju članka 7., ne može smatrati ovlaštenom da glede toga zastupa državu ili međunarodnu organizaciju, bez pravnog je učinka, osim ako ga ta država ili ta organizacija naknadno potvrdi.

Članak 9.

Usvajanje teksta

1. Tekst ugovora usvaja se uz pristanak svih država i međunarodnih organizacija ili, ovisno o slučaju, svih organizacija koje su sudjelovale u njegovu sastavljanju, osim u slučajevima predviđenima u stavku 2.

2. Tekst ugovora na međunarodnoj konferenciji usvaja se u skladu s postupkom o kojem su se sudionici te konferencije sporazumjeli. Ako, međutim, sporazum o takvom postupku nije postignut, tekst se usvaja dvotrećinskom većinom sudionika koji su nazočni i glasuju, osim ako ti sudionici, istom većinom, odluče da se primijeni neko drugo pravilo.

Članak 10.

Utvrđivanje vjerodostojnosti teksta

1. Da je tekst ugovora između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija vjerodostojan i konačan utvrđuje se:

a) prema postupku koji je u tom tekstu predviđen ili o kojem su se države i organizacije koje su sudjelovale u njegovu sastavljanju sporazumjele ili,

b) u nedostatku takvoga postupka, potpisom, potpisom ad referendum ili parafom predstavnika tih država i tih organizacija teksta ugovora ili završnog akta konferencije u kojem je taj tekst sadržan.

2. Da je tekst ugovora između međunarodnih organizacija vjerodostojan i konačan utvrđuje se:

a) prema postupku koji je u tom tekstu predviđen ili o kojem su se organizacije koje su sudjelovale u njegovu sastavljanju sporazumjele ili,

b) u nedostatku takvoga postupka, potpisom, potpisom ad referendum ili parafom predstavnika tih organizacija teksta ugovora ili završnog akta konferencije u kojem je taj tekst sadržan.

Članak 11.

Načini izražavanja pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom

1. Pristanak države da bude vezana ugovorom može biti izražen potpisivanjem, razmjenom isprava koje čine ugovor, ratifikacijom, prihvatom, odobrenjem ili pristupom, ili na bilo koji drugi ugovoreni način.

2. Pristanak međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom može biti izražen potpisivanjem, razmjenom isprava koje čine ugovor, činom formalne potvrde, prihvatom, odobrenjem ili pristupom, ili na bilo koji drugi ugovoreni način.

Članak 12.

Izražavanje pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom potpisivanjem

1. Pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom izražava se potpisom predstavnika te države ili te organizacije:

- a) ako ugovor predviđa da će potpisivanje imati takav učinak;
- b) ako se na drugi način ustanovi da su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice sporazumjele da potpisivanje ima takav učinak; ili
- c) ako namjera države ili organizacije da takav učinak dade potpisivanju proistječe iz punomoći njezina predstavnika ili je izražena tijekom pregovora.

2. U svrhe stavka 1:

a) parafiranje teksta vrijedi kao potpisivanje ugovora ako se ustanovi da su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice tako sporazumjele;

b) potpisivanje ugovora ad referendum od predstavnika neke države ili neke međunarodne organizacije vrijedi kao konačno potpisivanje ugovora ako ta država ili ta organizacija to potvrdi.

Članak 13.

Izražavanje pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom razmjenom isprava koje čine ugovor

Pristanak država ili međunarodnih organizacija da budu vezane ugovorom međusobnom razmjenom isprava izražava se tom razmjenom:

- a) ako isprave predviđaju da će njihova razmjena imati takav učinak; ili
- b) ako se na drugi način ustanovi da su se te države i te organizacije ili, ovisno o slučaju, te organizacije sporazumjele da će razmjena isprava imati takav učinak.

Članak 14.

Izražavanje pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom ratifikacijom, činom formalne potvrde, prihvatom ili odobrenjem

1. Pristanak države da bude vezana ugovorom izražava se ratifikacijom:

- a) ako ugovor predviđa da se pristanak izrazi ratifikacijom;
- b) ako se na drugi način ustanovi da su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice sporazumjele da će ratifikacija biti nužna;
- c) ako je predstavnik te države potpisao ugovor uz rezervu ratifikacije; ili
- d) ako namjera te države da potpiše ugovor uz rezervu ratifikacije proistječe iz punomoći njezina predstavnika ili je izražena tijekom pregovora.

2. Pristanak međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom izražava se činom formalne potvrde:

- a) ako ugovor predviđa da se pristanak izrazi činom formalne potvrde;
- b) ako se na drugi način ustanovi da su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice sporazumjele da će čin formalne potvrde biti nužan;
- c) ako je predstavnik te organizacije potpisao ugovor uz rezervu čina formalne potvrde;
- d) ako namjera te organizacije da potpiše ugovor uz rezervu čina formalne potvrde proistječe iz punomoći njezina predstavnika ili je izražena tijekom pregovora.

3. Pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom izražava se prihvatom ili odobrenjem pod uvjetima sličnim onima koji se primjenjuju na ratifikaciju ili, ovisno o slučaju, na čin formalne potvrde.

Članak 15.

Izražavanje pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom pristupom

Pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom izražava se pristupom:

- a) ako ugovor predviđa da takav pristanak ta država ili ta organizacija može izraziti pristupom;
- b) ako se na drugi način ustanovi da su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice sporazumjele da će ta država ili ta organizacija moći izraziti pristanak pristupom; ili
- c) ako su se sve stranke naknadno sporazumjele da će ta država ili ta organizacija moći izraziti takav pristanak pristupom.

Članak 16.

Razmjena ili polaganje isprava o ratifikaciji, formalnoj potvrdi, prihvatu, odobrenju ili pristupu

1. Ako ugovor ne određuje drukčije, isprave o ratifikaciji, isprave koje se odnose na čin formalne potvrde ili isprave o prihvatu, odobrenju ili pristupu znače pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija u trenutku:

a) njihove razmjene između država ugovornica i organizacija ugovornica;

b) njihova polaganja kod depozitara; ili

c) njihove notifikacije državama ugovornicama i organizacijama ugovornicama ili depozitaru, ako je tako ugovoreno.

2. Ako ugovor ne određuje drukčije, isprave koje se odnose na čin formalne potvrde ili isprave o prihvatu, odobrenju ili pristupu znače pristanak međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom između međunarodnih organizacija u trenutku:

a) njihove razmjene između organizacija ugovornica;

b) njihova polaganja kod depozitara; ili

c) njihove notifikacije organizacijama ugovornicama ili depozitaru, ako je tako ugovoreno.

Članak 17.

Pristanak države i međunarodne organizacije da budu vezane jednim dijelom ugovora i izbor između različitih odredaba

1. Ne dirajući članke 19. do 23., pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana jednim dijelom ugovora ima učinak samo ako ugovor to dopušta ili ako su države ugovornice i organizacije ugovornice ili, ovisno o slučaju, organizacije ugovornice s time suglasne.

2. Pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom koji omogućuje izbor između različitih odredaba ima učinak samo ako su odredbe na koje se pristanak odnosi jasno naznačene.

Članak 18.

Obveza da se ne osujeti predmet i svrha ugovora prije nego što stupi na snagu

Država ili međunarodna organizacija mora se suzdržati od čina koji bi osujetili predmet i svrhu ugovora:

a) ako je ta država ili ta organizacija potpisala ugovor ili razmijenila isprave koje čine ugovor uz rezervu ratifikacije, čina formalne potvrde, prihvata ili odobrenja, sve dok ta država ili ta organizacija jasno ne očituje namjeru da ne postane stranka tog ugovora; ili

b) ako je ta država ili ta organizacija izrazila svoj pristanak da bude vezana ugovorom, u razdoblju prije stupanja ugovora na snagu i pod uvjetom da se to stupanje na snagu neopravdano ne odgodi.

Odjeljak 2. - REZERVE

Članak 19.

Stavljanje rezervi

Prilikom potpisivanja, ratifikacije, formalne potvrde, prihvata ili odobrenja ugovora ili pristupa ugovoru država ili međunarodna organizacija može staviti rezervu, osim:

a) ako je ta rezerva ugovorom zabranjena;

b) ako ugovor predviđa stavljanje samo određenih rezervi, među kojima se dotična rezerva ne nalazi; ili

c) u drugim slučajevima, osim navedenih u točkama a) i b), ako je rezerva inkompatibilna s predmetom i svrhom ugovora.

Članak 20.

Prihvaćanje rezervi i prigovora na rezerve

1. Rezervu koju ugovor izrijekom dopušta ne moraju naknadno prihvatiti države ugovornice i organizacije ugovornice ili, ovisno o slučaju, organizacije ugovornice, osim ako to ugovor predviđa.

2. Ako iz ograničenog broja država pregovarateljica i organizacija pregovarateljica ili, ovisno o slučaju, organizacija pregovarateljica, kao i iz predmeta i svrhe ugovora, proistječe da je primjena ugovora u cijelosti između svih stranaka bitan uvjet pristanka svake od njih da bude vezana ugovorom, rezervu moraju prihvatiti sve stranke.

3. Ako je ugovor ustavni akt međunarodne organizacije i ako ne određuje drukčije, potrebno je da rezervu prihvati nadležni organ te organizacije.

4. U slučajevima koji nisu navedeni u prethodnim stavcima i ako ugovor ne određuje drukčije:

a) prihvati rezerve od neke države ugovornice ili od neke organizacije ugovornice ima za posljedicu da država ili organizacija koja je stavila rezervu postane stranka ugovora u odnosu na državu ili organizaciju koja je prihvatila rezervu, ako je ugovor na snazi ili kad stupi na snagu za državu ili organizaciju koja je stavila rezervu i za državu ili organizaciju koja je prihvatila rezervu;

b) prigovor neke države ugovornice ili neke organizacije ugovornice na rezervu ne priječi stupanje ugovora na snagu između države ili međunarodne organizacije koja je stavila prigovor i države ili organizacije koja je stavila rezervu, osim ako je država ili organizacija koja je stavila prigovor jasno izrazila suprotnu namjeru;

c) čin koji izražava pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom i koji sadrži rezervu ima učinak čim je makar i jedna država ugovornica ili jedna organizacija, ugovornica prihvatila rezervu.

5. U svrhe stavaka 2. i 4, osim ako ugovor određuje drukčije, smatra se da je država ili međunarodna organizacija prihvatila rezervu ako ne stavi prigovor na rezervu do proteka razdoblja od dvanaest mjeseci od dana primitka notifikacije o rezervi ili do dana kad je izrazila pristanak da bude vezana ugovorom, ako je taj datum kasniji.

Članak 21.

Pravni učinak rezervi i prigovora na rezerve

1. Rezerva stavljena prema nekoj drugoj stranki u skladu s člancima 19., 20. i 23.:

a) mijenja za državu ili za međunarodnu organizaciju koja je stavila rezervu u njezinim odnosima s tom drugom strankom odredbe ugovora na koje se odnosi rezerva u onoj mjeri u kojoj to rezerva predviđa; i

b) mijenja te odredbe u istoj mjeri za tu drugu stranku u njezinim odnosima s državom ili međunarodnom organizacijom koja je stavila rezervu.

2. Rezerva ne mijenja odredbe ugovora za ostale stranke ugovora u njihovim međusobnim odnosima.

3. Ako se država ili međunarodna organizacija koja je stavila prigovor nije usprotivila stupanju na snagu ugovora između nje i države ili organizacije koja je stavila rezervu, odredbe na koje se odnosi rezerva ne primjenjuju se između države ili organizacije koja je stavila rezervu i države ili organizacije koja je stavila prigovor u onoj mjeri u kojoj to rezerva predviđa.

Članak 22.

Povlačenje rezervi i prigovora na rezerve

1. Ako ugovor ne određuje drukčije, rezerva se može u svako doba povući, a da za njezino povlačenje nije potreban pristanak države ili međunarodne organizacije koja je prihvatila rezervu.

2. Ako ugovor ne određuje drukčije, prigovor na rezervu može se u svako doba povući.

3. Ako ugovor ne određuje drukčije ili ako nije drukčije ugovoreno:

a) povlačenje rezerve ima učinak prema nekoj državi ugovornici ili nekoj organizaciji ugovornici tek kada ta država ili ta organizacija o tome primi notifikaciju;

b) povlačenje prigovora na rezervu ima učinak tek kada država ili međunarodna organizacija koja je stavila rezervu o tome primi notifikaciju.

Članak 23.

Postupak glede rezervi

1. Rezerva, izričiti prihvati rezerve i prigovor na rezervu moraju se sastaviti u pismenom obliku i priopćiti državama ugovornicama i organizacijama ugovornicama te ostalim državama i međunarodnim organizacijama koje imaju pravo postati stranke ugovora.

2. Ako se rezerva stavlja prilikom potpisivanja ugovora uz rezervu ratifikacije, čina formalne potvrde, prihvata ili odobrenja, država ili međunarodna organizacija koja ju je stavila mora je izričito

potvrditi u trenutku kad izražava svoj pristanak da bude vezana ugovorom. U takvom će se slučaju smatrati da je rezerva stavljena onoga dana kad je potvrđena.

3. Izričiti prihvata rezerve ili prigovora na rezervu ne treba potvrditi ako prethodi potvrđivanju rezerve.

4. Povlačenje rezerve ili prigovora na rezervu mora se sastaviti u pismenom obliku.

Odjeljak 3. - STUPANJE NA SNAGU I PRIVREMENA PRIMJENA UGOVORA

Članak 24.

Stupanje na snagu

1. Ugovor stupa na snagu na način i na dan koji su utvrđeni njegovim odredbama ili sporazumno između država pregovarateljica i organizacija pregovarateljica ili, ovisno o slučaju, između organizacija pregovarateljica.

2. U nedostatku takve odredbe ili takvog sporazuma, ugovor stupa na snagu čim sve države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, sve organizacije pregovarateljice izraze pristanak da budu vezane ugovorom.

3. Ako država ili međunarodna organizacija izrazi pristanak da bude vezana ugovorom bilo kojega dana nakon stupanja ugovora na snagu, za tu državu ili za tu organizaciju ugovor stupa na snagu toga dana, osim ako ugovor određuje drukčije.

4. Odredbe ugovora koje uređuju utvrđivanje vjerodostojnosti njegova teksta, izražavanje pristanka države i međunarodne organizacije da budu vezane ugovorom, način ili dan njegova stupanja na snagu, rezerve, funkcije depozitara, kao i ostala pitanja koja se nužno postavljaju prije nego što ugovor stupi na snagu, primjenjuju se čim se njegov tekst usvoji.

Članak 25.

Privremena primjena

1. Ugovor ili dio ugovora privremeno se primjenjuje dok ugovor ne stupi na snagu:

a) ako sam ugovor tako određuje; ili

b) ako su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice na neki drugi način tako sporazumjele.

2. Osim ako ugovor određuje drukčije ili ako su se države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice drukčije sporazumjele, privremena primjena ugovora ili dijela ugovora u odnosu na neku državu ili neku međunarodnu organizaciju prestaje ako ta država ili ta organizacija notificira državama i organizacijama u odnosu na koje se ugovor privremeno primjenjuje svoju namjeru da ne postane stranka ugovora.

DIO III. - POŠTOVANJE, PRIMJENA I TUMAČENJE UGOVORA

Odjeljak 1. - POŠTOVANJE UGOVORA

Članak 26.

Pacta sunt servanda

Svaki ugovor koji je na snazi veže stranke i one ga moraju izvršavati u dobroj vjeri.

Članak 27.

Unutrašnje pravo država, pravila međunarodnih organizacija i poštovanje ugovora

1. Država stranka ugovora ne može se pozivati na odredbe svoga unutrašnjeg prava da bi opravdala neizvršavanje tog ugovora.

2. Međunarodna organizacija stranka ugovora ne može se pozivati na pravila organizacije da bi opravdala neizvršavanje tog ugovora.

3. Pravila sadržana u prethodnim stavcima ne diraju članak 46.

Odjeljak 2. - PRIMJENA UGOVORA

Članak 28.

Ugovori nemaju retroaktivni učinak

Ako drukčija namjera ne proistječe iz ugovora ili ako nije na drugi način izražena, odredbe ugovora ne vežu stranku glede bilo kojeg čina ili činjenice koji su prethodili datumu stupanja tog ugovora na snagu za tu stranku, niti glede bilo koje situacije koja je prestala postojati prije toga datuma.

Članak 29.

Teritorijalna primjena ugovora

Ako drukčija namjera ne proistječe iz ugovora ili ako nije na drugi način izražena, ugovor između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija veže svaku državu stranku za čitavo njezino područje.

Članak 30.

Primjena uzastopnih ugovora o istom predmetu

1. Prava i obveze država i međunarodnih organizacija stranaka uzastopnih ugovora o istom predmetu utvrđuju se u skladu sa slijedećim stavcima.

2. Ako neki ugovor određuje da je podređen prijašnjem ili kasnijem ugovoru ili da ga ne treba smatrati inkompatibilnim s tim drugim ugovorom, odredbe toga drugog ugovora imaju prednost.

3. Ako su sve stranke prijašnjeg ugovora također stranke kasnijeg ugovora, a da prijašnji ugovor nije prestao niti je njegova primjena suspendirana na temelju članka 59., prijašnji se ugovor primjenjuje samo u onoj mjeri u kojoj su njegove odredbe kompatibilne s odredbama kasnijeg ugovora.

4. Ako sve stranke prijašnjeg ugovora nisu stranke kasnijeg ugovora:

a) u odnosima između dviju stranaka, od kojih je svaka stranka obaju ugovora, primjenjuje se pravilo izloženo u stavku 3.;

b) u odnosima između stranke obaju ugovora i stranke samo jednog ugovora, ugovor kojega su obje stranke uređuje njihova uzajamna prava i obveze.

5. Stavak 4. ne dira u članak 41., u bilo koje pitanje prestanka ili suspenzije primjene ugovora na temelju članka 60., niti u bilo koje pitanje odgovornosti koje bi za državu ili za međunarodnu organizaciju proizišlo iz sklapanja ili primjene nekog ugovora kojega su odredbe inkompatibilne s obvezama što ih je preuzela prema nekoj državi ili nekoj organizaciji na temelju nekoga drugog ugovora.

6. Prethodni stavci ne diraju u činjenicu da u slučaju sukoba između obveza na temelju Povelje Ujedinjenih naroda i obveza na temelju ugovora prevladavaju obveze na temelju Povelje.

Odjeljak 3. - TUMAČENJE UGOVORA

Članak 31.

Opće pravilo o tumačenju

1. Ugovor se mora tumačiti u dobroj vjeri, prema uobičajenom smislu izraza iz ugovora u njihovu kontekstu i u svjetlu predmeta i svrhe ugovora.

2. U svrhu tumačenja ugovora, osim teksta, uključujući preambulu i priloge, kontekst obuhvaća:

a) svaki sporazum koji se odnosi na ugovor, a kojeg su sve stranke sklopile u svezi s ugovorom;

b) svaku ispravu koju jedna ili više stranaka sastave u svezi s ugovorom, a koju ostale stranke prihvate kao ispravu koja se odnosi na ugovor.

3. Zajedno s kontekstom, vodit će se računa:

a) o svakom naknadnom sporazumu između stranaka o tumačenju ugovora ili o primjeni njegovih odredaba;

b) o svakoj naknadnoj praksi u primjeni ugovora kojom se ustanovljuje sporazum između stranaka o tumačenju ugovora;

c) o svakom mjerodavnom pravilu međunarodnog prava primjenjivom na odnose između stranaka.

4. Poseban smisao pridaje se nekom izrazu ako je ustanovljeno da je to bila namjera stranaka.

Članak 32.

Dopunska sredstva tumačenja

Na dopunska sredstva tumačenja, uključujući pripremne radove i okolnosti pod kojima je ugovor sklopljen, može se pozivati da bi se potvrdio smisao koji proistječe iz primjene članka 31., ili da bi se odredio smisao kad je tumačenje prema članku 31.:

a) dvosmisleno ili nejasno; ili

b) dovodi do ishoda koji je očito besmislen ili nerazuman.

Članak 33.

Tumačenje ugovora kojih je vjerodostojnost teksta utvrđena na dva ili više jezika

1. Ako je vjerodostojnost teksta ugovora utvrđena na dva ili više jezika, njegov je tekst jednako mjerodavan na svakom od tih jezika, osim ako ugovor određuje ili se stranke sporazumiju da u slučaju neslaganja prednost ima jedan određeni tekst.

2. Prijevod ugovora na nekom drugom jeziku, osim jezika na kojima je vjerodostojnost teksta utvrđena, smatra se vjerodostojnim tekstom samo ako to ugovor predviđa ili ako su se stranke o tome sporazumjele.

3. Smatra se da izrazi u ugovoru imaju isto značenje u svakom vjerodostojnom tekstu.

4. Osim u slučaju kad određeni tekst ima prednost na temelju stavka 1., ako usporedba vjerodostojnih tekstova pokaže razliku u smislu koju primjenom članka 31. i 32. nije moguće otkloniti, usvaja se smisao koji, uzimajući u obzir predmet i svrhu ugovora, najbolje usklađuje te tekstove.

Odjeljak 4. - UGOVORI I TREĆE DRŽAVE ILI TREĆE ORGANIZACIJE

Članak 34.

Opće pravilo o trećim državama i trećim organizacijama

Ugovor ne stvara ni obveze ni prava za treću državu ili treću organizaciju bez pristanka te države ili te organizacije.

Članak 35.

Ugovori koji predviđaju obveze za treće države ili za treće organizacije

Za treću državu ili za treću organizaciju nastaje obveza na temelju odredbe ugovora ako stranke tog ugovora namjeravaju tom odredbom stvoriti obvezu i ako treća država ili treća organizacija izriješkom, u pismenom obliku, prihvati tu obvezu.

Članak 36.

Ugovori koji predviđaju prava za treće države ili za treće organizacije

1. Za treću državu nastaje pravo na temelju odredbe ugovora ako stranke tog ugovora namjeravaju tom odredbom dati pravo bilo trećoj državi ili skupini država kojoj ona pripada, bilo svim državama, i ako treća država na to pristane. Njezin se pristanak pretpostavlja sve dok nema suprotnih naznaka, osim ako ugovor određuje drukčije.

2. Za treću organizaciju nastaje pravo na temelju odredbe ugovora ako stranke tog ugovora namjeravaju tom odredbom dati pravo bilo trećoj organizaciji ili skupini međunarodnih organizacija kojoj ona pripada, bilo svim organizacijama, i ako treća organizacija na to pristane. Njezin se pristanak uređuje pravilima te organizacije.

3. Država ili međunarodna organizacija koja ostvaruje pravo primjenom stavka 1. ili 2. dužna je poštovati uvjete za ostvarivanje tog prava, predviđene u ugovoru ili ustanovljene u skladu s njegovim odredbama.

Članak 37.

Opozivanje ili izmjena obveza ili prava trećih država ili trećih organizacija

1. Kad je obveza za treću državu ili za treću organizaciju nastala sukladno članku 35., može se opozvati ili izmijeniti samo uz pristanak stranaka ugovora i treće države ili treće organizacije, ako se ne ustanovi da je drukčije ugovoreno.

2. Kad je pravo za treću državu ili za treću organizaciju nastalo sukladno članku 36., stranke ga ne mogu opozvati ili izmijeniti ako se ustanovi da se to pravo ne može opozvati ili izmijeniti bez pristanka treće države ili treće organizacije.

3. Pristanak međunarodne organizacije stranke ugovora ili treće organizacije, kao što je to predviđeno u prethodnim stavcima, uređuje se pravilima te organizacije.

Članak 38.

Pravila ugovora koja postaju obvezatna za treće države ili za treće organizacije nastankom međunarodnog običaja

Nijedna odredba članaka 34. do 37. ne priječi da pravilo izloženo u ugovoru postane obvezatno za treću državu ili za treću organizaciju kao običajno pravilo međunarodnog prava koje se kao takvo priznaje.

DIO IV. - IZMJENA I PREINAKA UGOVORA

Članak 39.

Opće pravilo o izmjeni ugovora

1. Ugovor se može izmijeniti sporazumom između stranaka. Ako ugovor ne određuje drukčije, na takav se sporazum primjenjuju pravila izložena u dijelu II.

2. Pristanak međunarodne organizacije na sporazum predviđen u stavku 1. uređuje se pravilima te organizacije.

Članak 40.

Izmjena mnogostranih ugovora

1. Ako ugovor ne određuje drukčije, izmjenu mnogostranih ugovora uređuju slijedeći stavci.

2. Svaki se prijedlog izmjene mnogostranog ugovora u odnosima između svih stranaka mora notificirati svim državama ugovornicama i svim organizacijama ugovornicama i svaka od njih ima pravo sudjelovati:

- a) u odlučivanju o tome što treba poduzeti na temelju tog prijedloga;
- b) u pregovorima i u sklapanju svakog sporazuma o izmjeni ugovora.

3. Svaka država ili međunarodna organizacija koja ima pravo da postane stranka ugovora ima također pravo da postane stranka izmijenjenog ugovora.

4. Sporazum o izmjeni ne veže države ili međunarodne organizacije koje su već stranke ugovora, a koje ne postanu stranke tog sporazuma; na te se države ili organizacije primjenjuje točka b) stavka 4. članka 30.

5. Svaka država ili međunarodna organizacija koja postane stranka ugovora nakon što sporazum o izmjeni stupi na snagu, ako ne izrazi drukčiju namjeru, smatra se:

a) strankom izmijenjenog ugovora; i

b) strankom neizmijenjenog ugovora u odnosu na svaku stranku ugovora koja nije vezana sporazumom o izmjeni.

Članak 41.

Sporazumi radi preinake mnogostranih ugovora u odnosima između samo nekih stranaka

1. Dvije ili više stranaka mnogostranog ugovora mogu sklopiti sporazum radi preinake ugovora samo glede njihovih međusobnih odnosa:

a) ako ugovor predviđa mogućnost takve preinake; ili

b) ako takva preinaka nije ugovorom zabranjena i:

i) nije na štetu uživanja prava što ih ostale stranke izvode iz ugovora, niti izvršavanja njihovih obveza; i

ii) ne odnosi se na odredbu od koje bi odstupanje dovelo do inkompatibilnosti s efektivnim ostvarenjem predmeta i svrhe ugovora u cijelosti.

2. Ako u slučaju predviđenom u stavku 1. ugovor ne određuje drukčije, dotične stranke moraju ostalim strankama notificirati svoju namjeru da sklope sporazum i preinake ugovora što ih taj sporazum predviđa.

DIO V. - NIŠTAVOST, PRESTANAK I SUSPENZIJA PRIMJENE UGOVORA

Odjeljak 1. OPĆE ODREDBE

Članak 42.

Valjanost i ostajanje ugovora na snazi

1. Valjanost ugovora ili pristanka države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom može se osporiti samo primjenom ove Konvencije.

2. Do prestanka ugovora, njegova otkazivanja ili povlačenja neke stranke može doći samo primjenom odredaba ugovora ili ove Konvencije. Isto pravilo vrijedi za supenziju primjene ugovora.

Članak 43.

Obveze koje nameće međunarodno pravo neovisno o ugovoru

Ništavost, prestanak ili otkaz ugovora, povlačenje neke stranke iz njega ili suspenzija njegove primjene, ako su posljedica primjene ove Konvencije ili odredaba ugovora, ni na koji način ne utječu na dužnost države ili međunarodne organizacije da ispunjava svaku obvezu sadržanu u ugovoru, kojoj je podvrgnuta prema međunarodnom pravu neovisno o tom ugovoru.

Članak 44.

Djeljivost odredaba ugovora

1. Pravom da otkáže ugovor, da se iz njega povuče ili da suspendira njegovu primjenu, predviđenim u ugovoru ili koje proizlazi iz članka 56., stranka se može koristiti samo glede čitavog ugovora, osim ako ugovor određuje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju.

2. Na uzrok ništavosti ili prestanka ugovora, povlačenja neke stranke ili suspenzije primjene ugovora što ga priznaje ova Konvencija može se pozvati samo glede čitavog ugovora, osim pod uvjetima predviđenima u slijedećim stavicama ili u članku 60.

3. Kad se uzrok o kojemu je riječ odnosi samo na neke određene klauzule, može se na njega pozvati samo glede tih klauzula:

a) ako se te klauzule mogu odijeliti od ostatka ugovora što se tiče njihove primjene;

b) ako iz ugovora proističe ili je na drugi način ustanovljeno da prihvaćanje tih klauzula nije za drugu stranku ili za ostale stranke ugovora bilo bitna osnova njihova pristanka da budu vezane ugovorom u cijelosti; i

c) ako nastavljanje izvršavanja ostatka ugovora ne bi bilo nepravedno.

4. U slučajevima koji potpadaju pod članke 49. i 50. država ili međunarodna organizacija koja ima pravo da se pozove na prijevaru ili korupciju može to učiniti bilo glede čitavog ugovora ili, u slučaju navedenom u stavku 3., nekih određenih klauzula. .

5. U slučajevima predviđenima u člancima 51., 52. i 53. odredbe ugovora nije dopušteno dijeliti.

Članak 45.

Gubitak prava pozivanja na uzrok ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene

1. Država se, nakon što je upoznata s činjenicama, ne može pozvati na uzrok ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene na temelju članaka 46. do 50. ili članka 60. i 62:

a) ako se ta država izrijeком suglasila, ovisno o slučaju, da je ugovor valjan, da ostaje na snazi ili da se dalje primjenjuje; ili

b) ako se zbog njezina ponašanja mora smatrati da je ta država pristala na to, ovisno o slučaju, da je ugovor valjan, da ostaje na snazi ili da se dalje primjenjuje.

2. Međunarodna se organizacija, nakon što je upoznata s činjenicama, ne može pozvati na uzrok ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene na temelju članaka 46. do 50. ili članka 60. i 62:

a) ako se ta organizacija izrijeком suglasila, ovisno o slučaju, da je ugovor valjan, da ostaje na snazi ili da se dalje primjenjuje; ili

b) ako se zbog ponašanja nadležnog organa mora smatrati da je ta organizacija odustala od prava da se pozove na taj uzrok.

Odjeljak 2. - NIŠTAVOST UGOVORA

Članak 46.

Odredbe unutrašnjeg prava države i pravila međunarodne organizacije o nadležnosti za sklapanje ugovora

1. Država se ne može pozvati na činjenicu da je njezin pristanak da bude vezana ugovorom izražen kršenjem neke odredbe njezina unutrašnjeg prava o nadležnosti za sklapanje ugovora kao na uzrok koji ništi njezin pristanak, osim ako je to kršenje bilo očito i tiče se nekoga bitnog pravila njezina unutrašnjeg prava.

2. Međunarodna se organizacija ne može pozvati na činjenicu da je njezin pristanak da bude vezana ugovorom izražen kršenjem neke odredbe pravila organizacije o nadležnosti za sklapanje ugovora kao na uzrok koji ništi njezin pristanak, osim ako je to kršenje bilo očito i tiče se nekoga bitnog pravila.

3. Kršenje je očito ako je objektivno jasno svakoj državi ili svakoj međunarodnoj organizaciji koja se glede toga ponaša u skladu s uobičajenom praksom država i, ovisno o slučaju, međunarodnih organizacije te u dobroj vjeri.

Članak 47.

Posebno ograničenje ovlasti za izražavanje pristanka države ili međunarodne organizacije

Ako je ovlast nekoga predstavnika da izrazi pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana određenim ugovorom bila predmet posebnog ograničenja, na činjenicu da taj predstavnik nije uzeo u obzir to ograničenje ne može se pozivati kao na uzrok koji ništi pristanak što ga je izrazio, osim ako je ograničenje, prije nego što je izrazio taj pristanak, notificirano državama pregovarateljicama i organizacijama pregovarateljicama.

Članak 48.

Bludnja

1. Država ili međunarodna organizacija može se pozvati na bludnju u ugovoru kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana ugovorom ako se bludnja odnosi na činjenicu ili situaciju za koju je ta država ili ta organizacija pretpostavljala da postoji u trenutku kad je ugovor sklopljen i koja je bila bitna osnova pristanka te države ili te organizacije da bude vezana tim ugovorom.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako je dotična država ili međunarodna organizacija svojim ponašanjem pridonijela toj bludnji ili ako su okolnosti bile takve da je morala biti upozorena na mogućnost bludnje.

3. Bludnja koja se odnosi samo na redakciju teksta ugovora nije na štetu njegove valjanosti; u tom se slučaju primjenjuje članak 80.

Članak 49.

Prijevara

Država ili međunarodna organizacija koja je prijevarnim ponašanjem neke države pregovarateljice ili neke organizacije pregovarateljice navedena da sklopi ugovor može se pozvati na prijevaru kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana tim ugovorom.

Članak 50.

Korupcija predstavnika države ili međunarodne organizacije

Država ili međunarodna organizacija, čiji je izraženi pristanak da bude vezana ugovorom posljedica korupcije njezina predstavnika izravnim ili neizravnim djelovanjem neke države pregovarateljice ili neke organizacije pregovarateljice, može se pozvati na tu korupciju kao na uzrok koji ništi njezin pristanak da bude vezana tim ugovorom.

Članak 51.

Prisila izvršena na predstavnika države ili međunarodne organizacije

Izraženi pristanak države ili međunarodne organizacije da bude vezana ugovorom koji je posljedica prisile izvršene na predstavnika te države ili te organizacije, činima ili prijetnjama upravljenima protiv nje, bez ikakvog je pravnog učinka.

Članak 52.

Prisila na državu ili na međunarodnu organizaciju izvršena prijetnjom ili upotrebom sile

Ništav je svaki ugovor koji je sklopljen kao posljedica prijetnje silom ili upotrebe sile protivno načelima međunarodnog prava utjelovljenima u Povelji Ujedinjenih naroda.

Članak 53.

Ugovori koji su suprotni imperativnoj normi općega međunarodnog prava ("ius cogens")

Ništav je svaki ugovor koji je u trenutku sklapanja suprotan imperativnoj normi općega međunarodnog prava. U svrhe ove Konvencije, imperativna norma općega međunarodnog prava je norma što ju je prihvatila i priznala čitava međunarodna zajednica država kao normu od koje nije dopušteno nikakvo odstupanje i koja se može izmijeniti samo novom normom općega međunarodnog prava iste prirode.

Članak 54.

Prestanak ugovora ili povlačenje iz njega na temelju odredaba ugovora ili uz pristanak stranaka

Do prestanka ugovora ili povlačenja neke stranke može doći:

- a) u skladu s odredbama ugovora; ili
- b) u svako doba, uz pristanak svih stranaka, nakon konzultacije s državama ugovornicama i s organizacijama ugovornicama.

Članak 55.

Smanjenje broja stranaka mnogostranog ugovora ispod broja potrebnog za njegovo stupanje na snagu

Ako ugovor ne određuje drukčije, mnogostrani ugovor ne prestaje s jedinog razloga što je broj stranaka pao ispod broja potrebnog za njegovo stupanje na snagu.

Članak 56.

Otkazivanje ugovora ili povlačenje iz ugovora koji ne sadrži odredbe o prestanku, otkazivanju ili povlačenju

1. Ugovor koji ne sadrži odredbe o svome prestanku i ne predviđa da se može otkazati ili se iz njega povući ne može biti predmet otkazivanja ili povlačenja, osim:

a) ako je ustanovljeno da je namjera stranaka bila da prihvate mogućnost otkazivanja ili povlačenja; ili

b) ako se pravo otkazivanja ili povlačenja može izvesti iz prirode ugovora.

2. Stranka mora najmanje dvanaest mjeseci unaprijed notificirati svoju namjeru da otkáže ugovor ili da se iz njega povuče na temelju stavka 1.

Članak 57.

Suspenzija primjene ugovora na temelju njegovih odredaba ili uz pristanak stranaka

Primjena ugovora prema svim strankama ili nekoj određenoj stranki može se suspendirati:

- a) u skladu s odredbama ugovora; ili
- b) u svako doba, uz pristanak svih stranaka, nakon konzultacije s državama ugovornicama i s organizacijama ugovornicama.

Članak 58.

Suspenzija primjene mnogostranog ugovora sporazumom samo između nekih stranaka

1. Dvije ili više stranaka mnogostranog ugovora mogu sklopiti sporazum kojim se suspendira, privremeno i samo između njih, primjena odredaba ugovora:

a) ako ugovor predviđa mogućnost takve suspenzije; ili

b) ako takva suspenzija nije ugovorom zabranjena i:

i) nije na štetu uživanja prava što ih ostale stranke izvode iz ugovora, niti izvršavanja njihovih obveza; i

ii) nije inkompatibilna s predmetom i svrhom ugovora.

2. Ako u slučaju predviđenom u točki a) stavka 1. ugovor ne određuje drukčije, dotične stranke moraju ostalim strankama notificirati svoju namjeru da sklope sporazum i odredbe ugovora primjenu kojih namjeravaju suspendirati.

Članak 59.

Prestanak ili suspenzija primjene ugovora prouzročeni sklapanjem kasnijeg ugovora

1. Smatra se da ugovor prestaje ako sve stranke tog ugovora kasnije sklope ugovor o istom predmetu i:

a) ako iz kasnijeg ugovora proistječe ili ako je na drugi način ustanovljena namjera stranaka da predmet treba da bude uređen tim ugovorom; ili

b) ako su odredbe kasnijeg ugovora inkompatibilne s odredbama prijašnjeg ugovora do te mjere da je nemoguće istodobno primjenjivati oba ugovora.

2. Smatra se da je primjena prijašnjeg ugovora suspendirana ako to proistječe iz kasnijeg ugovora ili ako je na drugi način ustanovljeno da je to bila namjera stranaka.

Članak 60.

Prestanak ili suspenzija primjene ugovora kao posljedica njegove povrede

1. Bitna povreda dvostranog ugovora od jedne stranke ovlašćuje drugu stranku da se pozove na povredu kao na uzrok prestanka ugovora ili suspenzije njegove primjene u cijelosti ili djelomice.

2. Bitna povreda mnogostranog ugovora od jedne stranke ovlašćuje:

a) ostale stranke da jednoglasnim sporazumom suspendiraju primjenu ugovora u cijelosti ili djelomice ili da ga dokuinu:

i) u odnosima između njih i države ili međunarodne organizacije povrediteljice, ili

ii) između svih stranaka;

b) povredom osobito oštećenu stranku da se na povredu pozove kao na uzrok suspenzije primjene ugovora u cijelosti ili djelomice, u odnosima između nje i države ili međunarodne organizacije povrediteljice;

c) svaku stranku, osim države ili međunarodne organizacije povrediteljice, da se pozove na povredu kao na uzrok suspenzije primjene ugovora u cijelosti ili djelomice u odnosu na samu sebe, ako je taj ugovor takve prirode da bitna povreda njegovih odredaba od jedne stranke korjenito mijenja položaj svake stranke što se tiče budućeg izvršavanja njezinih obveza na temelju ugovora.

3. U svrhe ovoga članka, bitnu povredu ugovora čini:

a) odbacivanje ugovora koje nije predviđeno ovom Konvencijom; ili

b) povreda odredbe bitne za ostvarenje predmeta ili svrhe ugovora.

4. Prethodni stavci ne diraju nijednu odredbu ugovora koja se primjenjuje u slučaju povrede.

5. Stavci 1. do 3. ne primjenjuju se na odredbe ugovora o zaštiti čovjeka što ih sadrže ugovori humanitarnog karaktera osobito ne na odredbe koje zabranjuju svaki oblik represalija prema osobama koje su tim ugovorima zaštićene.

Članak 61.

Naknadna nemogućnost izvršenja

1. Stranka se može pozvati na nemogućnost izvršenja ugovora kao na uzrok njegova prestanka ili povlačenja iz njega ako je ta nemogućnost posljedica konačnog nestanka ili uništenja predmeta prijeko potrebnoga za izvršenje ugovora. Ako je nemogućnost privremena, može se na nju pozvati samo kao na uzrok suspenzije primjene ugovora.

2. Stranka se ne može pozvati na nemogućnost izvršenja kao na uzrok prestanka ugovora, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene ako je ta nemogućnost posljedica kršenja, od te stranke, obveze iz ugovora ili bilo koje druge preuzete međunarodne obveze prema svakoj drugoj stranki ugovora.

Članak 62.

Temeljna promjena okolnosti

1. Na temeljnu promjenu okolnosti koja se zbilja u odnosu na one koje su postojale u trenutku sklapanja ugovora, a koju stranke nisu predvidjele, ne može se pozivati kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenja iz njega, osim:

a) ako je postojanje tih okolnosti bilo bitna osnova pristanka stranaka da budu vezane ugovorom; i

b) ako je učinak te promjene korjenita promjena domašaja obveza koje prema ugovoru još treba izvršiti.

2. Na temeljnu promjenu okolnosti ne može se pozivati kao na uzrok prestanka ugovora između dviju ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija, ili povlačenja iz njega, ako se ugovorom ustanovljuje granica.

3. Na temeljnu promjenu okolnosti ne može se pozivati kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenja iz njega ako je temeljna promjena posljedica kršenja, od stranke koja se na tu promjenu poziva, obveze iz ugovora ili bilo koje druge preuzete međunarodne obveze prema svakoj drugoj stranki ugovora.

4. Ako se, na temelju prethodnih stavaka, stranka može pozvati na temeljnu promjenu okolnosti kao na uzrok prestanka ugovora ili povlačenja iz njega, ona se također može na nju pozvati samo radi suspenzije primjene ugovora.

Članak 63.

Prekid diplomatskih ili konzularnih odnosa

Prekid diplomatskih ili konzularnih odnosa između država stranaka ugovora između dviju ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija ne utječe na pravne odnose ustanovljene ugovorom između tih država, osim ako je postojanje diplomatskih ili konzularnih odnosa prijeko potrebno za primjenu ugovora.

Članak 64.

Nastanak nove imperativne norme općega međunarodnog prava ("ius cogens")

Ako nastane nova imperativna norma općega međunarodnog prava, svaki ugovor koji je suprotan toj normi postaje ništav i prestaje.

Odjeljak 4. - POSTUPAK

Članak 65.

Podvrgavanje postupku glede ništavosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene

1. Stranka koja se, na temelju odredaba ove Konvencije, pozove bilo na to da postoji mana u njezinu pristanku da bude vezana ugovorom, bilo na uzrok osporavanja valjanosti ugovora, njegova prestanka, povlačenja iz njega ili suspenzije njegove primjene, mora svoj zahtjev notificirati ostalim strankama. Notifikacija mora navesti mjeru koja se predlaže glede ugovora i razloge za to.

2. Ako u roku koji, osim u slučajevima osobite hitnosti, ne smije biti kraći od tri mjeseca od primitka notifikacije, nijedna stranka ne stavi prigovor, stranka koja je izvršila notifikaciju može, na način predviđen u članku 67., poduzeti mjeru koju je predložila.

3. Ako je, međutim, prigovor stavila bilo koja druga stranka, stranke moraju tražiti rješenje pomoću sredstava navedenih u članku 33. Povelje Ujedinjenih naroda.

4. Notifikacija ili prigovor neke međunarodne organizacije uređuje se pravilima te organizacije.

5. Ništa u prethodnim stavcima nije na štetu prava ili obveza stranaka prema svakoj odredbi koja je između njih na snazi, a koja se tiče rješavanja sporova.

6. Ne dirajući članak 45., činjenica da država ili međunarodna organizacija nije izvršila notifikaciju propisanu u stavku 1., ne sprječava je da takvu notifikaciju izvrši kao odgovor nekoj drugoj stranki koja traži izvršenje ugovora ili se poziva na njegovo kršenje.

Članak 66.

Postupci sudskog rješavanja, arbitraže i mirenja

1. Ako tijekom dvanaest mjeseci nakon datuma stavljanja prigovora nije postignuto rješenje na temelju stavka 3. članka 65., primjenjuju se postupci navedeni u slijedećim stavcima.

2. Što se tiče spora o primjeni ili tumačenju članka 53. ili 64.:

a) ako je država stranka spora s jednom ili više država, ona može tužbom podvrgnuti spor na rješavanje Međunarodnom sudu;

b) ako je država stranka spora s jednom ili više međunarodnih organizacija, država može, prema potrebi, posredstvom neke države članice Ujedinjenih naroda, zamoliti Opću skupštinu ili Vijeće sigurnosti ili, ovisno o slučaju, nadležni organ neke međunarodne organizacije koja je stranka spora i koja je ovlaštena u skladu s člankom 96. Povelje Ujedinjenih naroda, da od Međunarodnog suda traži savjetodavno mišljenje u skladu s člankom 65. Statuta Suda;

c) ako su Ujedinjeni narodi ili neka međunarodna organizacija, koja je ovlaštena u skladu s člankom 96. Povelje Ujedinjenih naroda, stranka spora, oni mogu od Međunarodnog suda tražiti savjetodavno mišljenje u skladu s člankom 65. Statuta Suda;

d) svaka međunarodna organizacija, osim onih spomenutih u točki c), koja je stranka spora može, posredstvom neke države članice Ujedinjenih naroda, primijeniti postupak naveden u točki b);

e) sve stranke odnosnog spora prihvaćaju savjetodavno mišljenje dano na temelju točke b), c) ili d) kao konačno;

f) ako se traženju savjetodavnog mišljenja na temelju točke b), c) ili d) ne udovolji, svaka stranka spora može, pismenom notifikacijom drugoj stranki ili drugim strankama, spor podvrgnuti arbitraži u skladu s odredbama Priloga ovoj Konvenciji.

3. Odredbe stavka 2. primjenjuju se, osim ako sve stranke spora spomenute u tom stavku suglasno odluče spor podvrgnuti nekom arbitražnom postupku, uključujući onaj naveden u Prilogu ovoj Konvenciji.

4. U slučaju spora o primjeni ili tumačenju bilo kojega članka u dijelu V. ove Konvencije, osim članaka 53. i 64., svaka stranka spora može pokrenuti postupak mirenja naveden u Prilogu Konvenciji, podnošenjem u tu svrhu zahtjeva glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.

Članak 67.

Isprave kojima se proglašava ništavost ugovora, njegov prestanak, povlačenje iz njega ili suspenzija njegove primjene

1. Notifikacija predviđena u stavku 1. članka 65. mora se izvršiti u pismenom obliku.
2. Svaki čin kojim se proglašava ništavost ugovora, njegov prestanak, povlačenje iz njega ili suspenzija njegove primjene na temelju odredaba tog ugovora ili stavka 2. ili 3. članka 65., mora se putem isprave priopćiti ostalim strankama. Ako ispravu koja potječe od države ne potpiše državni glavar, šef vlade ili ministar vanjskih poslova, predstavnika države koja daje priopćenje može se pozvati da podnese svoju punomoć. Ako isprava potječe od međunarodne organizacije, predstavnika organizacije koja daje priopćenje može se pozvati da podnese svoju punomoć.

Članak 68.

Opozivanje notifikacija i isprava, predviđenih u člancima 65. i 67.

Notifikacija ili isprava koja je predviđena u člancima 65. i 67. može se, prije nego što proizvede učinak, opozvati u svako doba.

Odjeljak 5. - POSLJEDICE NIŠTAVOSTI, PRESTANKA ILI SUSPENZIJE PRIMJENE UGOVORA

Članak 69.

Posljedice ništavosti ugovora

1. Ništav je onaj ugovor ništavost kojega je ustanovljena na temelju ove Konvencije. Odredbe ništavog ugovora bez pravne su snage.
2. Ako su ipak na osnovi takvog ugovora izvršeni čini:
  - a) svaka stranka može zatražiti od svake druge stranke da u njihovim međusobnim odnosima, koliko je to moguće, uspostavi stanje koje bi postajalo da ti čini nisu izvršeni;
  - b) čini izvršeni u dobroj vjeri prije pozivanja na ništavost nisu postali protupravni samim tim što je ugovor ništav.
3. U slučajevima koji potpadaju pod članak 49., 50., 51. ili 52., stavak 2. ne primjenjuje se na stranku kojoj se pripisuje prijevara, korupcija ili prisila.
4. U slučaju kad je pristanak neke države ili neke međunarodne organizacije da bude vezana mnogostranim ugovorom ništav, prethodna se pravila primjenjuju na odnose između te države ili te organizacije i stranaka ugovora.

Članak 70.

Posljedice prestanka ugovora

1. Osim ako ugovor određuje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju, prestanak ugovora na temelju njegovih odredaba ili u skladu s ovom Konvencijom:
  - a) oslobađa stranke obveze da nastave s izvršavanjem ugovora;
  - b) nije na štetu nikakvog prava, obveze ili pravnog položaja stranaka nastalih izvršavanjem ugovora prije njegova prestanka.
2. Ako neka država ili neka međunarodna organizacija otkáže mnogostrani ugovor ili se iz njega povuče, stavak 1. primjenjuje se na odnose između te države ili te organizacije i ostalih stranaka ugovora od datuma kada taj otkaz ili to povlačenje stupi na snagu.

Članak 71.

Posljedice ništavosti ugovora koji je suprotan imperativnoj normi općega međunarodnog prava

1. Ako je ugovor ništav na temelju članka 53., stranke su dužne:
  - a) otkloniti, koliko je to moguće, posljedice svakog čina izvršenog na temelju odredbe koja je suprotna imperativnoj normi općega međunarodnog prava; i
  - b) uskladiti svoje međusobne odnose s imperativnom normom općega međunarodnog prava.
2. Ako ugovor postaje ništav i prestaje na temelju članka 64, prestanak ugovora:
  - a) oslobađa stranke obveze da nastave s izvršavanjem ugovora;
  - b) nije na štetu nikakvog prava, obveze ili pravnog položaja stranaka nastalih izvršavanjem ugovora prije njegova prestanka; međutim, ta se prava, te obveze ili taj položaj mogu zadržati jedino ako njihovo zadržavanje samo po sebi nije suprotno novoj imperativnoj normi općega međunarodnog prava.

Članak 72.

Posljedice suspenzije primjene ugovora

1. Osim ako ugovor određuje drukčije ili ako se stranke drukčije sporazumiju, suspenzija primjene ugovora na temelju njegovih odredaba ili u skladu s ovom Konvencijom:

a) oslobađa stranke između kojih je primjena ugovora suspendirana obveza izvršavanja ugovora u njihovim međusobnim odnosima za razdoblje suspenzije;

b) ne utječe inače na pravne odnose između stranaka ustanovljene ugovorom.

2. Za vrijeme razdoblja suspenzije stranke se moraju suzdržavati od svih čina koji bi mogli priječiti ponovnu primjenu ugovora.

DIO VI. RAZNE ODREDBE

Članak 73.

Odnos prema Bečkoj konvenciji o pravu međunarodnih ugovora

Što se tiče država stranaka Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora iz 1969., odnosi tih država u okviru nekog ugovora između dviju ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija uređuju se tom Konvencijom.

Članak 74.

Pitanja u koja ova Konvencija ne dira

1. Odredbe ove Konvencije ne diraju ni u jedno pitanje koje bi, što se tiče ugovora između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija, moglo proizići iz sukcesije država, iz međunarodne odgovornosti države ili iz izbijanja neprijateljstava između država.

2. Odredbe ove Konvencije ne diraju ni u jedno pitanje koje bi, što se tiče ugovora, moglo proizići iz međunarodne odgovornosti međunarodne organizacije, iz prestanka postojanja organizacije ili iz prestanka sudjelovanja države u članstvu organizacije.

3. Odredbe ove Konvencije ne diraju ni u jedno pitanje koje bi moglo proizići s obzirom na ustanovljenje obveza i prava za države članice neke međunarodne organizacije na temelju ugovora kojega je ta organizacija stranka.

Članak 75.

Diplomatski ili konzularni odnosi i sklapanje ugovora

Prekid ili nepostojanje diplomatskih ili konzularnih odnosa između dviju ili više država ne priječi sklapanje ugovora između dviju ili više tih država i jedne ili više međunarodnih organizacija. Sklapanje takvog ugovora samo po sebi ne utječe na diplomatske ili konzularne odnose.

Članak 76.

Slučaj države agresora

Odredbe ove Konvencije ne utječu ni na kakve obveze koje bi glede ugovora između jedne ili više država i jedne ili više međunarodnih organizacija mogle proizići za državu agresora iz mjera koje se poduzimaju u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda s obzirom na agresiju koju je ta država izvršila.

DIO VII. - DEPOZITARI, NOTIFIKACIJE, ISPRAVCI I REGISTRACIJA

Članak 77.

Depozitari ugovora

1. Države pregovarateljice i organizacije pregovarateljice ili, ovisno o slučaju, organizacije pregovarateljice mogu odrediti depozitara ugovora bilo u samom ugovoru ili na neki drugi način. Depozitar može biti jedna ili više država, međunarodna organizacija ili najviši službenik takve organizacije.

2. Funkcije depozitara ugovora međunarodnog su karaktera i depozitar je dužan nepristrano djelovati u njihovu obavljanju. Osobito činjenica da ugovor nije stupio na snagu između nekih stranaka ili da je došlo do neslaganja između neke države ili neke međunarodne organizacije i depozitara glede obavljanja funkcije potonjega, ne utječe na tu obvezu.

Članak 78.

Funkcije depozitara

1. Osim ako ugovor određuje drukčije ili ako su se države ugovornice i organizacije ugovornice ili, ovisno o slučaju, organizacije ugovornice drukčije sporazumjele, funkcije su depozitara osobito:

- a) pohraniti izvorni tekst ugovora i punomoći koje mu budu predane;
- b) izraditi ovjerene prijepise izvornog teksta i sve ostale tekstove ugovora na drugim jezicima koji mogu biti predviđeni ugovorom te ih dostaviti strankama i državama i međunarodnim organizacijama koje imaju pravo postati stranke ugovora;
- c) primiti sve potpise ugovora te primiti i pohraniti sve isprave, notifikacije i priopćenja što se na njega odnose;
- d) ispitati jesu li potpis ili bilo koja isprava, notifikacija ili priopćenje što se odnose na ugovor u valjanom i propisnom obliku i, ako je potrebno, na to pitanje upozoriti dotičnu državu ili međunarodnu organizaciju;
- e) obavijestiti stranke te države i međunarodne organizacije koje imaju pravo postati stranke ugovora o činima, notifikacijama i priopćenjima što se odnose na ugovor;
- f) obavijestiti države i međunarodne organizacije koje imaju pravo postati stranke ugovora o datumu kad je primljen ili položen broj potpisa ili isprava, o ratifikaciji isprava koje se odnose na čin formalne potvrde, ili isprava o prihvatu, odobrenju ili pristupu, koji je potreban da bi ugovor stupio na snagu;
- g) registrirati ugovor u Tajništvu Ujedinjenih naroda;
- h) obavljati funkcije navedene u drugim odredbama ove Konvencije.

2. U slučaju neslaganja između neke države ili neke međunarodne organizacije i depozitara o obavljanju njegovih funkcija, depozitar mora na to pitanje upozoriti:

- a) države i organizacije potpisnice te države ugovornice i organizacije ugovornice; ili
- b) kad je to umjesno, nadležni organ zainteresirane međunarodne organizacije.

Članak 79.

Notifikacije i priopćenja

Osim ako ugovor ili ova Konvencija određuje drukčije, notifikacije ili priopćenja što ih država ili međunarodna organizacija na temelju ove Konvencije mora izvršiti:

- a) upućuju se, ako nema depozitara, izravno državama i međunarodnim organizacijama kojima su namijenjeni ili, ako postoji depozitar, njemu;
- b) smatra se da ih je dotična država ili organizacija izvršila, tek kad ih primi država ili organizacija kojoj su upućeni ili, ovisno o slučaju, depozitar;
- c) ako su upućeni depozitaru, smatra se da ih je država ili organizacija kojoj su namijenjeni primila tek kada tu državu ili tu organizaciju depozitar obavijesti u skladu s točkom e) stavka 1. članka 78.

Članak 80.

Ispravci pogrešaka u tekstovima ili u ovjerenim prijepisima ugovora

1. Ako su, nakon utvrđivanja vjerodostojnosti teksta ugovora, države i međunarodne organizacije potpisnice te države ugovornice i organizacije ugovornice suglasne o tome da tekst sadrži pogrešku, pogreška će se, ako se te države i te organizacije ne odluče za neki drugi način ispravljanja, ispraviti:

- a) unošenjem u tekst odgovarajućeg ispravka i njegovim parafiranjem od propisno ovlaštenih predstavnika;
- b) sastavljanjem isprave ili razmjenom isprava u kojima je naveden ispravak o kojem su se suglasile da bude unesen;
- c) sastavljanjem ispravljenog teksta čitavog ugovora prema istom postupku kakav je primijenjen za izvorni tekst.

2. Ako se radi o ugovoru za koji postoji depozitar, on notificira državama i međunarodnim organizacijama potpisnicama te državama ugovornicama i organizacijama ugovornicama pogrešku i prijedlog za njezin ispravak te određuje prikladan rok u kojemu se može staviti prigovor na predloženi ispravak. Ako do proteka roka:

- a) nije stavljen nikakav prigovor, depozitar unosi ispravak u tekst i parafira taj ispravak, sastavlja zapisnik o ispravljanju teksta i njegov prijepis dostavlja strankama te državama i organizacijama koje imaju pravo postati stranke ugovora;
- b) prigovor bude stavljen, depozitar priopćuje taj prigovor državama i organizacijama potpisnicama te državama ugovornicama i organizacijama ugovornicama.

3. Pravila navedena u stavcima 1. i 2. primjenjuju se također ako je vjerodostojnost teksta utvrđena na dva ili više jezika i ako se pojavi nesklad između različitih tekstova, za koji se države i međunarodne organizacije potpisnice te države ugovornice i organizacije ugovornice slažu da mora biti ispravljen.

4. Ispravljeni tekst ab initio zamjenjuje pogrešan tekst, osim ako države i međunarodne organizacije potpisnice te države ugovornice i organizacije ugovornice odluče drukčije.

5. Ispravak teksta ugovora koji je registriran notificira se Tajništvu Ujedinjenih naroda.

6. Ako se otkrije pogreška u ovjerenom prijepisu ugovora, depozitar sastavlja zapisnik o ispravljanju i njegov prijepis dostavlja državama i međunarodnim organizacijama potpisnicama te državama ugovornicama i organizacijama ugovornicama.

Članak 81.

Registriranje i objavljivanje ugovora

1. Nakon njihova stupanja na snagu, ugovori se dostavljaju Tajništvu Ujedinjenih naroda radi registracije ili razvrstavanja i unošenja u popis, ovisno o slučaju, i radi objave.

2. Određivanje depozitara ovlašćuje ga da vrši čine navedene u prethodnom stavku.

DIO VIII. - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

Potpisivanje

Ova će Konvencija biti otvorena za potpisivanje do 31. prosinca 1986. u Saveznom ministarstvu vanjskih poslova Republike Austrije, a zatim, do 30. lipnja 1987, u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku:

- a) svim državama;
- b) Namibiji, koju zastupa Vijeće Ujedinjenih naroda za Namibiju;
- c) međunarodnim organizacijama koje su pozvane da sudjeluju na Konferenciji Ujedinjenih naroda o pravu međunarodnih ugovora između država i međunarodnih organizacija ili između međunarodnih organizacija.

Članak 83.

Ratifikacija ili čin formalne potvrde

Ova Konvencija podliježe ratifikaciji od strane država i Namibije, koju zastupa Vijeće Ujedinjenih naroda za Namibiju, i činima formalne potvrde od strane međunarodnih organizacija. Isprave o ratifikaciji i isprave koje se odnose na čine formalne potvrde polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 84.

Pristupanje

1. Ova Konvencija ostaje otvorena za pristupanje svakoj državi, Namibiji, koju zastupa Vijeće Ujedinjenih naroda za Namibiju, i svakoj međunarodnoj organizaciji koja ima sposobnost da sklapa ugovore.

2. Isprava o pristupu međunarodne organizacije treba da sadrži izjavu kojom se Potvrđuje njezina sposobnost da sklapa ugovore.

3. Isprave o pristupu polažu se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak 85.

Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupa na snagu tridesetoga dana od datuma polaganja trideset pete isprave o ratifikaciji ili pristupu od strane država ili Namibije, koju zastupa Vijeće Ujedinjenih naroda za Namibiju.

2. Za svaku državu ili za Namibiju, koju zastupa Vijeće Ujedinjenih naroda za Namibiju, koja ratificira Konvenciju ili joj pristupi nakon što budu ispunjeni uvjeti navedeni u stavku 1., Konvencija stupa na snagu tridesetoga dana nakon što ta država ili Namibija položi svoju ispravu o ratifikaciji ili pristupu.

3. Za svaku međunarodnu organizaciju koja položi ispravu koja se odnosi na čin formalne potvrde ili ispravu o pristupu, Konvencija stupa na snagu tridesetoga dana nakon toga polaganja ili na dan stupanja Konvencije na snagu sukladno stavku 1., ako je taj datum kasniji.

Članak 86.

Vjerodostojni tekstovi

Izvornik ove Konvencije, koje su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekst jednako vjerodostojni, položiti će se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U potvrdu toga su potpisani opunomoćenici, propisno ovlašteni od svojih odnosnih vlada, i propisno ovlašteni predstavnici Vijeća Ujedinjenih naroda za Namibiju te međunarodnih organizacija potpisali ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Beču, dvadeset prvoga ožujka tisuću devetsto osamdeset šeste.

PRILOG

POSTUPCI ARBITRAŽE I MIRENJA USTANOVLJENI RADI PRIMJENE ČLANKA 66.

I. USTANOVLJENJE ARBITRAŽNOG SUDA ILI KOMISIJE ZA MIRENJE

1. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda sastavlja i vodi popis kvalificiranih pravnika, s kojega stranke spora mogu izabrati osobe koje će činiti arbitražni sud ili, ovisno o slučaju, komisiju za mirenje. U tu svrhu, svaka je država članica Ujedinjenih naroda i svaka stranka ove Konvencije pozvana da odredi dvije osobe i imena tako određenih osoba čine popis, prijepis kojega se dostavlja predsjedniku Međunarodnog suda. Mandat osoba koje se nalaze na popisu, uključujući one koje su određene da popune slučajno ispražnjeno mjesto, traje pet godina i može se obnoviti. Osobe čiji mandat istječe nastaviti će obavljati svoje funkcije, za koje će biti odabrane sukladno slijedećem stavku.

2. Kad se izvrši notifikacija na temelju točke f) stavka 2. članka 66. ili kad se postigne sporazum o postupku određenom u ovom Prilogu na temelju stavka 3., spor se iznosi pred arbitražni sud. Kad se zahtjev podnese glavnom tajniku na temelju stavka 2. članka 6., glavni tajnik iznosi spor pred komisiju za mirenje. Arbitražni sud i komisija za mirenje sastavljaju se kako slijedi.

Države, međunarodne organizacije ili, ovisno o slučaju, države i organizacije koje su jedna stranka spora suglasno imenuju:

a) jednog arbitra ili, ovisno o slučaju, jednog miritelja, s popisa navedenog u stavku 1. ili iz reda drugih osoba; i

b) jednog arbitra ili, ovisno o slučaju, jednog miritelja iz reda osoba koje se nalaze na popisu, a koja nije državljanin nijedne od država i koju nije odredila nijedna od organizacija koje su dotična stranka spora, pod uvjetom da u rješavanju spora između dvije međunarodne organizacije ne sudjeluju državljani jedne te iste države.

Države, međunarodne organizacije ili, ovisno o slučaju, države i organizacije koje su druga stranka spora imenuju dva arbitra ili, ovisno o slučaju, dva miritelja na isti način. Četiri osobe koje su stranke odabrale moraju se imenovati u roku šezdeset dana od datuma kad druga stranka spora primi notifikaciju na temelju točke f) stavka 2. članka 66., ili kad se postigne sporazum o postupku određenom u ovom Prilogu na temelju stavka 3., ili kad glavni tajnik primi zahtjev za mirenje.

U roku šezdeset dana od datuma posljednjeg imenovanja, četiri tako odabrane osobe imenuju s popisa petog arbitra ili, ovisno o slučaju, miritelja, koji će biti predsjedatelj.

Ako se imenovanje predsjedatelja, ili nekog arbitra ili, ovisno o slučaju, nekog miritelja ne obavi u gore propisanom roku za to imenovanje, izvršiti će ga glavni tajnik unutar šezdeset dana od proteka tog roka. Glavni tajnik može za predsjedatelja imenovati bilo osobu s popisa ili nekog člana Komisije za međunarodno pravo. Svaki rok u kojemu se imenovanje mora izvršiti može se produžiti uz suglasnost stranaka spora. Ako su Ujedinjeni narodi stranka spora ili su uključeni u jednu od stranaka spora, glavni će tajnik spomenuti zahtjev dostaviti predsjedniku Međunarodnog suda, koji će obavljati funkcije koje su ovim stavkom povjerene glavnom tajniku.

Svako se ispražnjeno mjesto mora popuniti na način propisan za prvo imenovanje.

Imenovanje arbitara ili miritelja od međunarodne organizacije, predviđeno u stavcima 1. i 2., uređuje se pravilima te organizacije.

II. DJELOVANJE ARBITRAŽNOG SUDA

3. Osim ako se stranke spora drukčije sporazumiju, Arbitražni sud sam propisuje svoj postupak, jamčeći u punoj mjeri svakoj stranki spora mogućnost da bude saslušana i da se brani.

4. Arbitražni sud, uz pristanak stranaka spora, može pozvati svaku zainteresiranu državu ili međunarodnu organizaciju da mu usmeno ili pismeno iznese svoje stajalište.

5. Odluke Arbitražnog suda usvajaju se većinom glasova njegovih članova. U slučaju podjele glasova odlučuje glas predsjedatelja.

6. Kad jedna od stranaka spora ne pristupi ili propusti braniti svoju stvar, druga stranka može tražiti od Suda da nastavi postupak i da donese odluku. Prije donošenja odluke Sud se mora uvjeriti ne samo da je nadležan u sporu, nego i da je zahtjev činjenično i pravno utemeljen.

7. Odluka Suda ograničava se na predmet spora i obrazlaže se. Svaki član Suda može uz odluku izraziti posebno ili odvojeno mišljenje.

8. Odluka je konačna i bez priziva. Moraju joj se pokoriti sve stranke spora.

9. Glavni tajnik pruža Sudu pomoć i olakšice koje su mu potrebne. Troškove Suda snose Ujedinjeni narodi.

III. DJELOVANJE KOMISIJE ZA MIRENJE

10. Komisija za mirenje sama propisuje svoj postupak. Komisija, uz pristanak stranaka spora, može pozvati svaku stranku ugovora da joj usmeno ili pismeno iznese svoje stajalište. Odluke i preporuke Komisije donose se većinom glasova njezinih pet članova.

11. Komisija može upozoriti stranke spora na svaku mjeru koja bi mogla olakšati prijateljsko rješenje.

12. Komisija saslušava stranke, razmatra zahtjeve i prigovore te daje prijedloge strankama kako bi se postiglo prijateljsko rješenje.

13. Komisija podnosi izvještaj u roku dvanaest mjeseci od njezina osnivanja. Taj se izvještaj polaže kod glavnog tajnika i dostavlja strankama spora. Izvještaj Komisije, uključujući sve zaključke glede činjenica i pravnih pitanja koji su u njemu sadržani, ne veže stranke i samo je iznošenje preporuka, koje se podnose strankama na razmatranje radi olakšavanja prijateljskog rješenja spora.

14. Glavni tajnik pruža Komisiji pomoć i olakšice koje su joj potrebne. Troškove Komisije snose Ujedinjeni narodi.

Članak 3.

Za provedbu ovoga Zakona nadležno je Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske.

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama - međunarodni ugovori".

Klasa:012-05/94-O1/O1
Zagreb, 26. siječnja 1994.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE
Predsjednik Zastupničkog doma Sabora
Stjepan Mesić, v. r.